

VSTUP, POBYT A ZAMESTNÁVANIE CUDZINCOV NA SLOVENSKU

praktická navigácia administratívnymi postupmi

pre cudzincov, ktorí prichádzajú na Slovensko
študovať, vyučovať na vysokej škole alebo vykonávať výskum

Júl 2018

Zostavili a editovali: Michal Fedák, Katarína Košťálová, Mária Sásová, Karla Zimanová

Vydala SAIA, n. o.

Sasinkova 10

812 20 Bratislava 1

www.saia.sk, www.euraxess.sk

© SAIA, n. o., 2018

Obsah

Obsah	1
Úvod.....	2
1. Navigácia	2
2. Povinnosti občanov EÚ/EHP/Švajčiarska	8
2.1 Pobyť občanov EÚ/EHP/Švajčiarska na Slovensku	8
2.2 Zamestnanie občanov EÚ/EHP/Švajčiarska	9
3. Povinnosti občanov tretích krajín prichádzajúcich na Slovensko	10
3.1 Víza	10
3.1.1 Schengenské víza	10
3.1.2 Národné víza.....	13
3.1.3 Pozvanie	14
3.2 Prechodný pobyt občanov tretích krajín	15
3.2.1 Prechodný pobyt na účel štúdia v prípade študentov/doktorandov	16
3.2.2 Prechodný pobyt na účel výskumu a vývoja.....	18
Čo je dohoda o hostovaní?	20
3.2.3 Prechodný pobyt na účel osobitnej činnosti	21
3.2.4 Prechodný pobyt na účel zamestnania	24
3.2.5 Prechodný pobyt na účel vysokokvalifikovaného zamestnania – modrá karta EÚ	27
3.3 Mobilita štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci EÚ	30
3.3.1 Mobilita študentov vysokých škôl.....	30
3.3.2 Mobilita výskumných pracovníkov	31
3.3.3 Mobilita rodinných príslušníkov výskumníkov	31
3.3.4 Oznamovacia povinnosť vysokých škôl a výskumných inštitúcií v súvislosti s mobilitou.....	32
3.4 Zamestnávanie občanov tretích krajín	32
3.4.1 Kto nepotrebuje povolenie na zamestnanie alebo potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta?	34
3.4.2 Potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta	36
3.4.3 Potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta zodpovedajúceho vysokokvalifikovanému zamestnaniu (v súvislosti s modrou kartou EÚ)	37
3.4.4 Povolenie na zamestnanie.....	37
3.5 Povinnosti cudzincov po príchode na Slovensko	38
4. Príchod na Slovensko s rodinnými príslušníkmi	39
4.1 Právo na pobyt rodinných príslušníkov občanov EÚ/EHP/ Švajčiarska, ktorí pochádzajú z tretích krajín	39
4.2 Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny v prípade rodín z tretích krajín	40
5. Ďalšie praktické informácie	45
5.1 Oddelenia cudzineckej polície na Slovensku a ich teritoriálna kompetencia	45
5.2 Slovenské veľvyslanectvá a konzuláty v zahraničí.....	47
5.3 Zdravotnícke zariadenia relevantné pre prechodný pobyt	47
6. Osvedčovanie dokladov vydaných v cudzine na použitie v Slovenskej Republike	48
7. Grafické znázornenie postupov súvisiacich s vstupom, pobytom a zamestnaním cudzincov z EÚ/EHP/Švajčiarska a z tretích krajín	50
EURAXESS Slovensko	53
SAIA, n. o. (Slovenská akademická informačná agentúra)	54

Úvod

Cieľom nasledujúceho textu je poskytnúť praktický prehľad o administratívnych povinnostiach, ktoré si musia voči slovenským úradom splniť **cudzinci prichádzajúci na Slovensko v rámci rôznych typov akademických a výskumných mobilit a ich rodinní príslušníci**.

Rozsah ich administratívnych povinností sa môže líšiť v závislosti od typu cudzinca a účelu pobytu, preto je súčasťou textu aj „navigácia“, ktorá vám pomôže identifikovať správne postupy uplatniteľné v konkrétnych situáciách. Tento návod je informatívny, poskytnuté informácie o pobyte cudzincov nie sú vyčerpávajúce a nezakladajú právne nároky žiadneho druhu.

Uvedené informácie sú spracované na základe legislatívy platnej pre rok 2018. Úplné znenie zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov nájdete na právnom a informačnom portáli Slov-Lex: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2011/404/20180525.html>.

V prípade nejasností v konkrétnych prípadoch nás môžete kontaktovať na e-mailovej adrese euraxess@saia.sk alebo navštíviť v niektorom z centier EURAXESS Slovensko.

1. Navigácia

Začnite otázkou **I.** a pokračujte v závislosti od Vašej odpovede.

Poznámka: V prípade, že cudzinca s hlavnou činnosťou sprevádzajú **rodinní príslušníci**, odpovedzte aj na otázku **V.**

Poznámka: Bez ohľadu na to, či cudzinec potrebuje alebo nepotrebuje víza a/alebo prechodný pobyt na vstup a pobyt na Slovensku, musí po príchode splniť určité administratívne povinnosti – informácie o nich nájdete v časti „**Povinnosti cudzincov po príchode na Slovensko**“ (str. 39).

I. Je dotknutá osoba občanom EÚ/EHP/Švajčiarska?

A. Nie – pokračujte otázkou **II.**

B. Áno – pokračujte priamo k časti „**Povinnosti občanov EÚ/EHP/Švajčiarska**“, str. 8.

II. Je plánovaný pobyt dotknutej osoby na Slovensku krátkodobý, teda kratší ako 90 dní?

A. Nie. Plánovaný pobyt osoby je dlhší ako 90 dní. Pokračujte otázkou **III.**

B. Áno. Akú činnosť plánuje osoba na Slovensku?

1. **Študovať na vysokej škole.** (bez ohľadu na stupeň štúdia, vrátane doktorandského výskumu); **Nie je potrebné, aby osoba žiadala o prechodný pobyt.** Zistíte, či potrebuje víza, v časti „**Vízová povinnosť**“, na str. 3.
2. **Vykonávať výskum a vývoj na základe dohody o hostovaní.** (Pozri časť „**Čo je dohoda o**

hostovaní", str. 20.); **Nie je potrebné, aby osoba žiadala o prechodný pobyt.** Zistite, či potrebuje víza, v časti „Vízová povinnosť“, na str. 3.

3. **Absolvovať stáž v rámci vysokoškolského štúdia mimo územia Slovenskej republiky alebo do dvoch rokov po skončení takého štúdia.** (na základe potvrdenia o stáži); **Nie je potrebné, aby osoba žiadala o prechodný pobyt.** Zistite, či potrebuje víza, v časti „Vízová povinnosť“, na str. 3.
4. **Vykonávať lektorskú alebo umeleckú činnosť.** (na základe potvrdenia o výkone lektorskej alebo umeleckej činnosti, spravidla bez pracovnej zmluvy); **Nie je potrebné, aby osoba žiadala o prechodný pobyt.** Zistite, či potrebuje víza, v časti „Vízová povinnosť“, na str. 3.
5. **Vykonávať činnosť vyplývajúcu z programov vlády SR, z programov EÚ, alebo z medzinárodnej zmluvy zaväzujúcej SR.** (na základe pozývacieho listu alebo dekrétu o udelení štipendia, spravidla bez pracovnej zmluvy); **Nie je potrebné, aby osoba žiadala o prechodný pobyt.** Zistite, či potrebuje víza, v časti „Vízová povinnosť“, na str. 3.

VÍZOVÁ POVINNOSŤ

Potrebuje dotknutá osoba víza na vstup na Slovensko (do schengenského priestoru)? Zistite, či je domovská krajina dotknutej osoby na zozname štátov, ktorých občania potrebujú víza, na webovej stránke Európskej komisie: http://ec.europa.eu/immigration/do-i-need-a-visa/do-i-need-a-short-stay-visa_en#novisa

- i. **Nie** – osoba nemusí pred svojím príchodom na Slovensko vykonať žiadne administratívne kroky.
- ii. **Áno** – osoba musí požiadať o víza. Pre získanie podrobnejších informácií o vízových postupoch si prečítajte časť „**Schengenské víza**“ (str. 10).

6. **Pracovať na základe pracovnej zmluvy.** (nad rámec podmienok v bodoch 1 – 5)

V prípade zamestnania je spravidla **potrebné žiadať o udelenie prechodného pobytu** aj pri krátkodobých pobytoch. Zákon o pobyte cudzincov síce vymenúva určité situácie, v ktorých sa prechodný pobyt nevyžaduje, ide však o veľmi špecifické prípady, ktoré nie sú ťažiskové pre účely tejto publikácie. Pokračujte otázkou **IV**, ako by bol pobyt dlhší ako 90 dní.

III. Má dotknutá osoba udelený prechodný pobyt v inom členskom štáte EÚ na účel štúdia na vysokej škole alebo výskumu a prichádza na Slovensko na študijnú/výskumnú mobilitu v trvaní do 360 dní (študenti), resp. 1 roka (výskumníci)?

- A. **Nie** – osoba musí **požiadať o udelenie prechodného pobytu**. Pokračujte otázkou **IV**.
- B. **Áno** – v prípade splnenia **podmienok mobility** (str. 30) **nie je v takomto prípade potrebné žiadať o udelenie prechodného pobytu v SR.**

IV. Cudziniec bude potrebovať povolenie na prechodný pobyt na území SR. Akú činnosť plánuje dotknutá osoba pri pobyte dlhšom ako 90 dní na Slovensku vykonávať?

1. **Študovať na vysokej škole** (bez ohľadu na typ štúdia – celé štúdium v rámci akreditovaných programov alebo akademická mobilita/výmenné pobyty). Môže požiadať o prechodný pobyt na účel štúdia – pozri časti „Vízová povinnosť a podanie žiadosti o prechodný pobyt“, na str. 6 a „Prechodný pobyt na účel štúdia v prípade študentov/doktorandov“ (str. 16).

2. **Vykonávať výskum a vývoj.**

- **Je dotknutá osoba prijatá na doktorandské štúdium alebo pozvaná slovenskou vysokou školou na doktorandský pobyt?**

a) **Áno** – ak má pozývací/akceptačný list ako doktorand, postupujte podľa pokynov v bode IV.1. „Študovať na vysokej škole“.

b) **Nie** – bez ohľadu na to, či má pozývací list od vysokej školy alebo inej výskumnej inštitúcie, pokračujte ďalšou otázkou.

- **Má dotknutá osoba podpísanú dohodu o hostovaní s vysokou školou alebo výskumnou/vývojovou organizáciou na Slovensku?** (pozri časť „Čo je dohoda o hostovaní“, str. 20)

a) **Áno** – môže požiadať o prechodný pobyt na účel výskumu a vývoja – pozri časti „Vízová povinnosť a podanie žiadosti o prechodný pobyt“, na str. 6 a „Prechodný pobyt na účel výskumu a vývoja (v prípade výskumníkov s dohodou o hostovaní)“ (str. 18).

b) **Nie. Aký druh pobytu plánuje?**

i. Vykonávanie výskumnej činnosti vyplývajúce z programov vlády SR alebo z programov EÚ alebo z medzinárodnej zmluvy zaväzujúcej SR – môže požiadať o prechodný pobyt na účel **osobitnej činnosti** – pozri časti „Vízová povinnosť a podanie žiadosti o prechodný pobyt“, na str. 6 a „Prechodný pobyt na účel osobitnej činnosti“ (str. 21).

ii. Vykonávanie výskumnej činnosti v pracovnoprávnom vzťahu podľa Zákonníka práce bez dohody o hostovaní:

- Pôjde o výkon práce, na ktorú je potrebná vyššia odborná kvalifikácia, pracovný pomer je dohodnutý na obdobie najmenej jedného roka a dohodnutá mesačná mzda je vo výške najmenej 1,5-násobku priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve SR v príslušnom odvetví v predchádzajúcom roku?

a. **Áno** – môže požiadať o vydanie **modrej karty** – pozri časti „Vízová povinnosť a podanie žiadosti o prechodný pobyt“, na str. 6 a „Prechodný pobyt na účel vysokokvalifikovaného zamestnania – modrá karta EÚ“ (str. 27).

b. **Nie** – môže požiadať o prechodný pobyt na účel zamestnania –

pozri časti „**Vízová povinnosť a podanie žiadosti o prechodný pobyt**“, na str. 6 a „**Prechodný pobyt na účel zamestnania**“ (str. 24).

3. Vyučovať na vysokej škole. Aký druh pobytu plánuje?

- i. Vykonávanie **lektorskej činnosti** vysokoškolského učiteľa na základe pozývacieho listu od slovenskej vysokej školy alebo vyučovanie ako činnosť vyplývajúcu z programov vlády SR alebo z programov EÚ alebo z medzinárodnej zmluvy zaväzujúcej SR, ale **bez pracovnej zmluvy** – môže požiadať o prechodný pobyt na účel **osobitnej činnosti** – pozri časti „**Vízová povinnosť a podanie žiadosti o prechodný pobyt**“, na str. 6 a „**Prechodný pobyt na účel osobitnej činnosti**“ (str. 21).
- ii. Vyučovanie v pracovnoprávnom vzťahu podľa Zákonníka práce:
 - Pôjde o výkon práce, na ktorú je potrebná vyššia odborná kvalifikácia, pracovný pomer je dohodnutý na obdobie najmenej jedného roka a dohodnutá mesačná mzda je vo výške najmenej 1,5-násobku priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve SR v príslušnom odvetví v predchádzajúcom roku?
 - a. **Áno** – môže požiadať o vydanie **modrej karty** – pozri časti „**Vízová povinnosť a podanie žiadosti o prechodný pobyt**“, na str. 6 a „**Prechodný pobyt na účel vysokokvalifikovaného zamestnania – modrá karta EÚ**“ (str. 27).
 - a. **Nie** – môže požiadať o prechodný pobyt na účel zamestnania – pozri časti „**Vízová povinnosť a podanie žiadosti o prechodný pobyt**“, na str. 6 a „**Prechodný pobyt na účel zamestnania**“ (str. 24).

4. Absolvovať stáž v rámci vysokoškolského štúdia mimo územia Slovenskej republiky alebo do dvoch rokov po skončení takeého štúdia

- na základe potvrdenia o stáži – môže požiadať o prechodný pobyt na účel **osobitnej činnosti** – pozri časti „**Vízová povinnosť a podanie žiadosti o prechodný pobyt**“, na str. 6 a „**Prechodný pobyt na účel osobitnej činnosti**“ (str. 21).

VÍZOVÁ POVINNOSŤ A PODANIE ŽIADOSTI O PRECHODNÝ POBYT

Administratívne postupy pri podávaní žiadosti o prechodný pobyt sa líšia v závislosti od toho, kde bude cudzinec o prechodný pobyt žiadať.

Potrebuje dotknutá osoba víza na vstup na Slovensko (do schengenského priestoru)? Zistíte, či je domovská krajina dotknutej osoby na zozname štátov, ktorých občania potrebujú víza, na webovej stránke Európskej komisie:

http://ec.europa.eu/immigration/do-i-need-a-visa/do-i-need-a-short-stay-visa_en#novisa

i. Áno. Cudzinec môže získať prechodný pobyt dvoma spôsobmi:

- a) Primárne by mal **požiadat' o prechodný pobyt v zahraničí pred príchodom na Slovensko** (pre podrobnejšie informácie o druhoch prechodného pobytu prejdite na otázku IV.). Po udelení prechodného pobytu slovenské veľvyslanectvo/konzulát na základe žiadosti vydá **národné vízum** (typ „D“) na vstup na Slovensko (pre podrobnejšie informácie o vízovom postupe si prečítajte časť „**Národné víza**“, str. 13).

Upozornenie: Pri plánovaní pobytu je potrebné zohľadniť, že tento proces môže, vzhľadom na to, že dokumenty sú na Slovensko posielané diplomatickou poštou, trvať dlhšiu dobu.

- b) V prípade, že je z objektívnych dôvodov nemožné získať prechodný pobyt zo zahraničia do doby predpokladaného začiatku pobytu, môže cudzinec požiadat' o **národné vízum** (typ „D“) v zahraničí, na jeho základe pricestovať na územie Slovenskej republiky (pre podrobnejšie informácie o vízovom postupe si prečítajte časť „**Národné víza**“, str. 13), a **požiadat' o udelenie prechodného pobytu na Slovensku** (pre podrobnejšie informácie o druhoch prechodného pobytu prejdite na otázku IV.).

Je dôležité, aby si osoba, ktorá bude o udelenie prechodného pobytu žiadať na Slovensku, so sebou priniesla všetky dokumenty potrebné k žiadosti, inak bude musieť po vypršaní platnosti víz územie Slovenskej republiky (resp. schengenského priestoru) opustiť.

ii. Nie. Cudzinec môže získať prechodný pobyt dvoma spôsobmi:

- a) Môže **požiadat' o udelenie prechodného pobytu na Slovensku**. Pre podrobnejšie informácie o druhoch prechodného pobytu prejdite na otázku IV.

Cudzinec, ktorý nepotrebuje na vstup do schengenského priestoru víza, sa môže na Slovensku legálne zdržiavať (bez platného prechodného pobytu) maximálne 90 dní, a to v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia. Preto je dôležité, aby si osoba, ktorá bude o udelenie prechodného pobytu žiadať na Slovensku, so sebou priniesla všetky dokumenty potrebné k žiadosti. Ak počas týchto 90 dní nezíska prechodný pobyt, bude musieť územie Slovenska (schengenského priestoru) opustiť. Lehota na udelenie prechodného pobytu je 30 alebo 90 dní v závislosti o typu prechodného pobytu!

- b) **prechodného pobytu** pred príchodom na Slovensko – na zastupiteľskom úrade SR v zahraničí. Pre podrobnejšie informácie o druhoch prechodného pobytu prejdite na otázku IV.

Upozornenie: Pri plánovaní pobytu je potrebné zohľadniť, že tento proces môže, vzhľadom na to, že dokumenty sú na Slovensko posielané diplomatickou poštou, trvať dlhšiu dobu.

V. Ak dotknutá osoba plánuje prísť na Slovensko aj so svojimi rodinnými príslušníkmi, odpovedzte znova na nasledujúcu otázku: Je dotknutá osoba občanom EÚ/EHP/Švajčiarska?

A. Áno. Je rodinný príslušník, ktorý ju sprevádza, občanom EÚ/EHP/Švajčiarska?

- a) **Áno** – rodinný príslušník môže pokračovať podľa postupov v časti „*Povinnosti občanov EÚ/EHP/Švajčiarska*“ (str. 8).
- b) **Nie** – informácie o postupe pre rodinných príslušníkov nájdete v časti „*Právo na pobyt rodinných príslušníkov občanov EÚ/EHP/Švajčiarska, ktorí pochádzajú z tretích krajín*“ (str. 39).

B. Nie. Je rodinný príslušník, ktorý ju sprevádza, občanom EÚ/EHP/Švajčiarska?

- a) **Áno** – rodinný príslušník môže pokračovať podľa postupov v časti „*Povinnosti občanov EÚ/EHP/Švajčiarska*“ (str. 8).
- b) **Nie. Má rodinný príslušník udelený prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny v inom členskom štáte EÚ a sprevádza na Slovensko výskumného pracovníka počas jeho výskumnej mobility v trvaní do 1 roka?**
 - i. **Áno.** – v prípade splnenia podmienok mobility (str. 30) nie je v takomto prípade potrebné žiadať o udelenie prechodného pobytu.
 - ii. **Nie.** – informácie o postupe pre rodinných príslušníkov nájdete v časti „*Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny v prípade rodín z tretích krajín*“ (str. 40).

Grafické znázornenie postupov týkajúcich sa vstupu, pobytu a zamestnania cudzincov na Slovensku nájdete na stranách 50 - 52.

2. Povinnosti občanov EÚ/EHP/Švajčiarska

2.1 Pobyt občanov EÚ/EHP/Švajčiarska na Slovensku

Občanom EÚ sa pre účely zákona o pobyte cudzincov rozumie každý, kto je občanom členského štátu EÚ, **okrem občana SR**. Ak občan EÚ/EHP/Švajčiarska plánuje **na Slovensku pobyt kratší ako tri mesiace**, je jeho **povinnosťou iba nahlásiť začiatok svojho pobytu** na príslušnom oddelení cudzineckej polície **do 10 pracovných dní** odo dňa vstupu na Slovensko. Hlásenie pobytu vykonáva ubytovacie zariadenie (ak dotknutá osoba býva v hoteli, hosteli alebo na internáte), alebo samotný cudzinec, ak je ubytovaný v súkromí (napríklad v prenajatom byte alebo u priateľov). Zoznam oddelení cudzineckej polície nájdete na str. 45.

Ak občan EÚ/EHP/Švajčiarska plánuje **na Slovensku pobyt dlhší ako tri mesiace**, má taktiež **povinnosť nahlásiť začiatok svojho pobytu** na príslušnom oddelení cudzineckej polície **do 10 pracovných dní** odo dňa vstupu na Slovensko, tak ako v prípade krátkodobého pobytu. Následne sa môže na Slovensku zdržiavať bez ďalších povinností do uplynutia troch mesiacov od vstupu do krajiny. **Po uplynutí tejto trojmesečnej lehoty musí občan EÚ/EHP/Švajčiarska požiadať o registráciu pobytu na Slovensku v lehote do 30 dní.**

Hlásenie začiatku pobytu

Ak má dotknutá osoba súkromné ubytovanie (nie v ubytovacom zariadení), je potrebné, aby zabezpečila odovzdanie/doručenie vyplneného tlačiva „**Hlásenie pobytu**“ na príslušné oddelenie cudzineckej polície. (Formulár je možné stiahnuť zo stránky Ministerstva vnútra SR (<http://www.minv.sk/?hlasenie-pobytu-1>) v šiestich jazykových verziách, no musí byť vyplnený v slovenčine. Formuláre sú dostupné aj na jednotlivých oddeleniach cudzineckej polície.)

Registrácia pobytu občana EÚ/EHP/Švajčiarska

Občan EÚ/EHP/Švajčiarska je povinný požiadať o registráciu pobytu osobne na príslušnom oddelení cudzineckej polície a predložiť nasledujúce dokumenty:

- ✓ vyplnený **formulár „Žiadosť o registráciu práva občana Únie“** (formulár je možné stiahnuť zo stránky Ministerstva vnútra SR www.minv.sk/?pobyt-cudzinca; musí byť vyplnený v slovenčine),
- ✓ platný cestovný doklad alebo **preukaz totožnosti**,
- ✓ dokument preukazujúci **účel pobytu** na Slovensku alebo **dostatočné finančné zdroje**:
 - v prípade zamestnania v SR – **prísľub zamestnávateľa** alebo potvrdenie zamestnávateľa o prijatí do zamestnania,
 - v prípade štúdia na škole v SR – **potvrdenie o štúdiu** a čestné vyhlásenie o **dostatočných finančných zdrojoch**,
 - ak je predpoklad, že sa zamestná – **čestné vyhlásenie o sústavnom hľadaní práce na území SR**,

- ak je rodinným príslušníkom občana EÚ, ktorého sprevádza alebo sa k nemu pripája – **potvrdenie o registrácii** tohto občana EÚ a **rodný alebo sobášny list** alebo doklad o trvalom, riadne osvedčenom vzťahu,
- doklad preukazujúci **dostatočné zdroje** pre seba a svojich rodinných príslušníkov, aby sa nestali osobou v hmotnej núdzi počas obdobia pobytu a **doklad o zdravotnom poistení** na území SR (stačí predložiť Európsky preukaz zdravotného poistenia).

Potvrdenie o registrácii pobytu je občanovi EÚ vydané hneď **v deň podania úplnej žiadosti**. V prípade záujmu o vydanie dokladu o pobyte, tzv. „**Pobytového preukazu občana EÚ**“, je potrebné predložiť aj:

- ✓ dve aktuálne fotografie s rozmermi 3 x 3,5 cm,
- ✓ doklad potvrdzujúci zabezpečenie **ubytovania** (napr. potvrdenie ubytovacieho zariadenia o poskytnutí ubytovania, nájomná zmluva, čestné vyhlásenie fyzickej alebo právnickej osoby o poskytnutí ubytovania, čestné vyhlásenie o vlastníctve nehnuteľnosti, pričom **podpisy na čestnom vyhlásení/nájomnej zmluve musia byť osvedčené**).

Poplatky: 4,50 EUR za vydanie dokladu o pobyte

Zákon o pobyte cudzincov síce neustanovuje pre občanov EÚ povinnosť (len možnosť) požiadať o vydanie dokladu o pobyte, v styku s niektorými inštitúciami (napr. banky, poisťovne) však tento môže vo veľkej miere uľahčiť vybavovanie ďalších formalít súvisiacich s každodenným životom na Slovensku.

2.2 Zamestnanie občanov EÚ/EHP/Švajčiarska

Občania EÚ/EHP/Švajčiarska môžu byť na Slovensku zamestnávaní za rovnakých podmienok ako občania SR. To znamená, že ich potenciálny zamestnávateľ **nemusi** pred ich zamestnaním **nahlasovať voľné pracovné miesta** na úrade práce, **nepotrebuje povolenie na zamestnanie ani potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta**. Občania EÚ/EHP/Švajčiarska majú možnosť vykonávať prácu v pracovnom pomere alebo na základe niektorej z dohôd o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru.

Povinnosti zamestnávateľa:

- uzatvoriť pracovnoprávny vzťah v súlade so Zákonníkom práce,
- pred nástupom do zamestnania prihlásiť zamestnanca v príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne,
- informovať príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (podľa miesta výkonu práce, nie sídla zamestnávateľa) o nástupe do zamestnania a o skončení zamestnania do 7 pracovných dní, prostredníctvom formulára „**Informačná karta o vzniku/skončení pracovnoprávneho vzťahu alebo o vyslaní na výkon práce/skončení vyslania na výkon práce občana EÚ**“ (http://www.upsvar.sk/buxus/docs/SSZ/OISS/CUDZINCI/MAJ_2018/Priloha_8.rtf), v dvoch vyhotoveniach,
- do 8 pracovných dní oznámiť zmenu platiteľa poistného za zamestnanca jeho zdravotnej poisťovni,

- po skončení pracovnoprávneho vzťahu odhlásiť zamestnanca vo všetkých inštitúciách.

Ďalšie informácie o zamestnávaní sú k dispozícii na stránke Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny (www.upsvar.sk/sluzby-zamestnanosti/zamestnavanie-cudzincov/zamestnavanie-obcanov-eu-ehp.html?page_id=272203).

3. Povinnosti občanov tretích krajín prichádzajúcich na Slovensko

3.1 Víza

V závislosti od štátnej príslušnosti cudzinca sa na neho môže (alebo nemusí) vzťahovať povinnosť zabezpečiť si pred vycestovaním na Slovensko vízum. Druh víza, ktoré potrebuje, závisí od účelu, ale aj plánovanej dĺžky pobytu na Slovensku. **Pred podaním žiadosti o vízum odporúčame kontaktovať teritoriálne kompetentné veľvyslanectvo/konzulát** (pozri str. 47), ktoré žiadateľom poskytne detailné a najaktuálnejšie informácie týkajúce sa vízovej povinnosti. Príslušné veľvyslanectvo/konzulát odporúčame kontaktovať najprv telefonicky/e-mailom a dohodnúť si prípadné osobné stretnutie vopred.

Poznámka: Zoznam krajín, ktorých občania nepotrebujú na vstup na Slovensko (do schengenského priestoru) víza, nájdete na: http://ec.europa.eu/immigration/do-i-need-a-visa/do-i-need-a-short-stay-visa_en#novisa.

3.1.1 Schengenské víza

Schengenské víza (typ C) sú **víza na krátkodobý pobyt** vydávané všetkými štátmi v schengenskom priestore. Ide o víza, s ktorými **môžu cudzinci vstúpiť na územie schengenských krajín**¹ na pobyt alebo niekoľko pobytov, ktorých **trvanie nepresiahne 90 dní v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia**². Bulharsko, Cyprus, Chorvátsko, a Rumunsko uznávajú schengenské víza (vydané na dva alebo viacero vstupov) za rovnocenné s ich národnými vízami na účely tranzitu alebo plánovaného pobytu v týchto krajinách, ktorý nepresiahne 90 dní v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia.

Za deň vstupu sa považuje prvý deň pobytu na území členského štátu a za deň odchodu posledný deň takéhoto pobytu. Do trvania pobytu sa **nezapočítava** obdobie trvania pobytu povoleného na základe povolenia na pobyt. Pojem „akýkoľvek“ (v slovnom spojení „v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia“) znamená, že sa ku každému dňu pobytu (deň vstupu alebo aj deň kontroly) posudzuje 180-dňové obdobie smerom dozadu s cieľom overiť, či dotknutá osoba strávila v schengenskom priestore maximálne 90 z posledných 180 dní. Neprítomnosť v schengenskom priestore po dobu nepretržitých 90 dní umožňuje nový pobyt v trvaní 90 dní. Pri skúmaní dodržania pravidla pobytu 90/180 dní sa do pobytu na základe týchto víz nezohľadňuje pobyt v štátoch, ktoré nie sú členskými štátmi Schengenu

¹ Zoznam krajín Schengenu je uvedený na stránke Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre vnútorné záležitosti https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/visa-policy/schengen-visa_en. V čase vydania tejto publikácie pozostáva Schengenský priestor z 26 krajín: Belgicko, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Island, Holandsko, Lichtenštajnsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko.

² Nariadenie EÚ č. 610/2013

(Bulharsko, Cyprus, Chorvátsko, Írsko, Rumunsko a Veľká Británia). Naopak, zohľadňujú sa pobyty v schengenských štátoch mimo EÚ – Island, Lichtenštajnsko, Nórsko a Švajčiarsko³. Na výpočet obdobia možného pobytu na území schengenského priestoru v rámci podmienky povolených 90/180 dní bola verejnosti sprístupnená tzv. vízová kalkulačka⁴.

Žiadosť o vízum sa podáva **najskôr 3 mesiace pred plánovanou cestou**. Lehota na rozhodnutie o žiadosti je **15 kalendárnych dní** odo dňa prijatia žiadosti, ale vo výnimočných prípadoch môže rozhodovanie trvať až 60 dní. O žiadostiach štátnych príslušníkov krajín, s ktorými Európska únia podpísala dohody o zjednodušení postupu pri vydávaní víz (Albánsko, Arménsko, Azerbajdžan, Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Gruzínsko, Kapverdy, Macedónsko, Moldavsko, Rusko, Srbsko, Ukrajina) má byť rozhodnuté do **10 kalendárnych dní** od prijatia úplnej žiadosti o vízum (táto lehota môže byť predĺžená na maximálne 30 dní). Občania Albánska, Bosny a Hercegoviny, Čiernej Hory, Gruzínska, Macedónska, Moldavska, Srbska a Ukrajiny nepotrebujú vízum, ak sú držiteľmi biometrických pasov. Do 10 dní rozhodne zastupiteľský úrad i v prípade, že o schengenské vízum žiada rodinný príslušník občana Únie.

Doba platnosti udeleného víza alebo stanovená dĺžka pobytu sa môže predĺžiť, ak pre to držiteľ víza preukáže závažné osobné dôvody. Za predĺženie žiadateľ uhradí poplatok vo výške 30 €. Bezplatne sú víza predĺžené v prípade, že držiteľ víza preukázal zásah vyššej moci alebo humanitárne dôvody, ktoré mu bránia opustiť územie štátu pred skončením platnosti víza, alebo povolenej dĺžky pobytu. Predĺženie víz má podobu vízovej nálepky. Vízum nemožno predĺžiť nad 90 dní. Ak má cudzinec udelené vízum s dĺžkou pobytu 90 dní, vízum už teda nie je možné predĺžiť.

Vo všeobecnosti musia cudzinci pri žiadaní o schengenské vízum predložiť nasledujúce dokumenty:

- ✓ vyplnený **formulár „Žiadosť o udelenie schengenského víza“** (je k dispozícii na www.mzv.sk/sk/cestovanie_a_konzularne_info/cestovne_doklady_a_viza-vizove_formulare, alebo <http://www.minv.sk/?ziadost-o-udelenie-schengenskeho-viza>); žiadosť musí byť podpísaná žiadateľom, v prípade zastupovania maloletej alebo právne nespôsobilej osoby musí byť žiadosť podpísaná zákonným zástupcom, ktorý priloží kópiu dokladu osvedčujúceho, že ide o zákonného zástupcu žiadateľa,
- ✓ **platný cestovný doklad**, ktorého platnosť musí byť minimálne o tri mesiace dlhšia ako je plánovaný dátum opustenia schengenského priestoru a ktorý bol vydaný počas predchádzajúcich desiatich rokov; musí obsahovať aspoň dve prázdne strany,
- ✓ **aktuálnu farebnú fotografiu tváre 3 x 3,5 cm**,
- ✓ **doklad preukazujúci účel plánovaného pobytu** (napr. potvrdenie o prijatí na štúdium, akceptačný list, dekrét o udelení štipendia, dohoda o hostovaní a pod.),
- ✓ **doklad o zabezpečení ubytovania** (napr. dekrét o udelení štipendia alebo dohoda o hostovaní, v prípade, že je v nich uvedená informácia o zabezpečení ubytovania; voucher potvrdzujúci

³ Uživatelský manuál k používaniu schengenskej kalkulačky, Nové pravidlá pre výpočet krátkodobého pobytu občanov tretích krajín v schengenskom priestore, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR: https://www.mzv.sk/cestovanie_a_konzularne_info/pobyt_cudzincov_na_uzemi_sr-kratkodoby_pobyt_cudzinka

⁴ Kalkulačka aj návod na jej použitie sú k dispozícii na stránke Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre vnútorné záležitosti https://ec.europa.eu/home-affairs/content/visa-calculator_en.

hotelové ubytovanie a služby, súkromné pozvanie, v ktorom pozývajúci potvrdí poskytnutie ubytovania žiadateľovi a pod.)

- ✓ **doklad preukazujúci dostatočné finančné zabezpečenie** pobytu (napr. hotovosť vo voľne zameniteľnej mene, cestovné šeky, výpis z banky potvrdzujúci pravidelný príjem a pod.),

Výška prostriedkov na pokrytie nákladov spojených s pobytom nie je na európskej úrovni paušálne stanovená, avšak musí byť úmerná dĺžke a účelu pobytu a nákladom na živobytie v cieľovom štáte alebo štátoch schengenského priestoru. Na hraniciach Slovenskej republiky môže byť cudzinec vyzvaný preukázať dostatok finančných prostriedkov na živobytie počas doby pobytu uvedenej vo víze, a to vo výške 56 EUR na osobu a deň pobytu⁵.

- ✓ **informácie umožňujúce posúdiť úmysel žiadateľa opustiť schengenský priestor po skončení platnosti víza** (napr. predloženie spätočného cestovného lístka – letenka, lístok na autobus/vlak),
- ✓ **doklad o cestovnom zdravotnom poistení** – ktoré pokryje všetky výdavky, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s repatriáciou – návratom do vlasti zo zdravotných dôvodov, naliehavého lekárskeho ošetrovania a/alebo nemocničnej liečby alebo úmrtia; poistenie musí platiť na celom území členských štátov schengenského priestoru, a to po celú dobu žiadateľovho pobytu, pričom minimálne poistné krytie musí byť vo výške 30 000 EUR,
- ✓ **iné doklady** – zastupiteľský úrad môže pre potreby rozhodnutia o udelení víza vyžiadať od cudzinca aj ďalšie doklady s cieľom preveriť deklarovaný účel cesty a úmysel žiadateľa vrátiť sa späť do domovskej krajiny alebo krajiny pobytu.

Rodinný príslušník občana EÚ/EHP/Švajčiarska k žiadosti predkladá iba platný cestovný doklad, doklad potvrdzujúci jeho rodinný vzťah s občanom Únie a ak je to potrebné, doklad o závislosti.

Vízový poplatok: 60 EUR

Pre občanov tretích krajín, s ktorými Európska únia uzavrela dohody o zjednodušení postupu pri vydávaní víz, je poplatok **35 EUR**. Ide o tieto krajiny a prípady:

- Albánsko (držitelia nebiometrických pasov),
- Arménsko,
- Azerbajdžan,
- Bosna and Hercegovina (držitelia nebiometrických pasov),
- Čierna Hora (držitelia nebiometrických pasov),
- Gruzínsko (držitelia nebiometrických pasov),
- Kapverdy,
- Macedónsko (držitelia nebiometrických pasov),
- Moldavsko (držitelia nebiometrických pasov),
- Rusko,
- Srbsko (držitelia nebiometrických pasov),
- Ukrajina (držitelia nebiometrických pasov).

⁵ Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 499/2011 Z. z. o určení sumy finančných prostriedkov potrebných na pokrytie nákladov spojených s pobytom štátneho príslušníka tretej krajiny na území SR

Poplatky sa uhrádzajú vo voľne zameniteľnej mene alebo v národnej mene krajiny, v ktorej bola žiadosť podaná.

Za podanie žiadosti o vízum predloženej štátnym príslušníkom tretej krajiny, ktorý je rodinným príslušníkom občana EÚ/EHP/Švajčiarska, a ktorý si uplatňuje svoje právo na voľný pohyb, sa neúčtujú žiadne administratívne poplatky.

3.1.2 Národné víza

Národné vízum (resp. **dlhodobé vízum**, typ D) môže byť udelené:

- ak je to potrebné v súvislosti s **udelením pobytu v Slovenskej republike**,
- na realizáciu **jazykového vzdelávania** v jazykovej škole (žadateľ musí byť starší ako 15 rokov a rozsah vzdelávania musí byť najmenej 25 vyučovacích hodín týždenne),
- na **plnenie záväzkov** Slovenskej republiky vyplývajúcich z **medzinárodných zmlúv**, alebo
- ak je to v záujme Slovenskej republiky.

Udeľuje sa na **pobyt dlhší ako tri mesiace**, najviac na jeden rok. V súvislosti s udelením pobytu v Slovenskej republike sa udeľuje na 90 dní, a v prípade jazykového vzdelávania je jeho platnosť obmedzená maximálne do 31. júla príslušného školského roka. Ak sa cudzincovi povolí pobyt dlhší ako jeden rok, národné vízum sa pred uplynutím platnosti nahradí povolením na pobyt. Dlhodobé vízum umožňuje jeho držiteľom cestovať do ostatných štátov schengenského priestoru (teda aj mimo štát, ktorý vízum vydal), avšak počet dní strávených v týchto štátoch nesmie spolu presiahnuť 90 dní počas akéhokoľvek 180-dňového obdobia⁶.

Pri žiadaní o národné vízum je potrebné predložiť nasledujúce dokumenty:

- ✓ vyplnený **formulár „Žiadosť o udelenie národného víza“** (je k dispozícii na <http://www.minv.sk/?ziadost-o-udelenie-narodneho-viza>),
- ✓ **platný cestovný doklad**,
- ✓ **aktuálnu farebnú fotografiu tváre** 3 x 3,5 cm,
- ✓ **doklad preukazujúci účel plánovaného pobytu** (napr. potvrdenie o prijatí na jazykové štúdium, v prípade žiadosti o národné vízum v súvislosti s udelením pobytu v SR je potrebné predložiť všetky dokumenty potrebné k samotnej žiadosti o pobyt),
- ✓ **doklad o zdravotnom poistení**,
- ✓ **iné doklady** môže zastupiteľský úrad vyžiadať len vtedy, ak predložené doklady nepostačujú na udelenie národného víza.

Vízový poplatok: 33 EUR

V prípade žiadosti o udelenie národného víza, ak je to potrebné v súvislosti s prevzatím udeleného povolenia na pobyt v Slovenskej republike, je poplatok **9,50 EUR**.

⁶ Čl. 1 ods. 5 písm. c) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 610/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa mení Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ktorým sa ustanovuje kódex Spoločenstva o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc)

Poplatok sa uhrádza vo voľne zameniteľnej mene alebo v národnej mene tretej krajiny, v ktorej bola žiadosť podaná.

Za podanie žiadosti o vízum predloženej štátnym príslušníkom tretej krajiny, ktorý je rodinným príslušníkom občana EÚ/EHP/Švajčiarska, a ktorý si uplatňuje svoje právo na voľný pohyb, sa neúčtujú žiadne administratívne poplatky.

Upozornenie: V prípade žiadosti o národné vízum v súvislosti s udelením pobytu v Slovenskej republike je dôležité, aby si osoba so sebou priniesla všetky dokumenty potrebné k žiadosti o prechodný pobyt (pozri nižšie časť „3.2 Prechodný pobyt“), inak bude musieť po vypršaní víz územie Slovenskej republiky (schengenského priestoru) opustiť.

3.1.3 Pozvanie

K žiadosti o schengenské vízum musí niekedy cudzinec priložiť aj **pozvanie overené policajným útvaram**. Takúto povinnosť je potrebné overiť na zastupiteľskom úrade SR vo vybranej krajine. Pozvanie možno **nahradiť dohodou o hostovaní v prípade výskumného pobytu** (pozri str. 20).

Pozor! Pozvanie v konaní o udelení schengenského víza **nie je to isté ako pozývaci list (akceptačný list)**, ktorým prijímajúca inštitúcia vyjadruje súhlas s realizáciou štipendijného/výskumného pobytu, či pozvánka na vzdelávacie/vedecké podujatie.

O overenie pozvania môže požiadať pozývateľ:

- **Fyzická osoba** – štátny občan SR s trvalým pobytom na území SR alebo cudzinec s oprávneným pobytom na území SR,
- **Právnická osoba** – so sídlom na území SR.

Žiadosť o overenie pozvania sa podáva na úradnom tlačíve na oddelení cudzineckej polície PZ príslušnom podľa miesta pobytu pozývajúcej fyzickej osoby alebo podľa sídla pozývajúcej právnickej osoby. Pozývajúca osoba je povinná predložiť:

- ✓ vyplnený **formulár „Žiadosť o overenie pozvania“** (je k dispozícii na <https://www.minv.sk/?pozvanie-cudzince>),
- ✓ **platný doklad totožnosti**,
- ✓ doklad preukazujúci **účel pozvania** – preukazuje napr. príbuzenský vzťah k pozývanému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny; oprávnenie na podnikanie pozývajúcej osoby; obchodné alebo iné pracovné vzťahy; organizovanie kultúrneho, športového alebo vedeckého podujatia (pozvanie organizácie či organizátora, program organizovaného podujatia); štúdium alebo inú formu vzdelávania, poskytnutie zdravotnej starostlivosti, iný hodnoverný spôsob,
- ✓ doklad preukazujúci **schopnosť pozývajúcej osoby uhradiť všetky náklady spojené s pobytom a vycestovaním pozývanej osoby**. Finančná spôsobilosť sa preukáže **potvrdením o zostatku na účte vedenom v banke**, pobočke zahraničnej banky alebo zahraničnej banke **na meno pozývajúcej osoby**, pričom zostatok musí byť súhrnne vo výške 12-násobku životného minima (v roku 2018 je životné minimum 205,07 EUR) a finančných prostriedkov vo výške 56 EUR⁷ na

⁷ Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 499/2011 Z. z. o určení sumy finančných prostriedkov potrebných na pokrytie nákladov spojených s pobytom štátneho príslušníka tretej krajiny na území SR

každý deň pobytu pozývaného štátneho príslušníka tretej krajiny. Ak pozývateľ pozýva viacerých ľudí, životné minimum v stanovenej výške preukazuje len raz (za seba) a 56 EUR/deň za každú pozývanú osobu zvlášť.

- ✓ doklad o **zabezpečení ubytovania** pre pozývanú osobu.

Dokumenty, ktoré je potrebné k žiadosti priložiť, nesmú byť staršie ako 90 dní (s výnimkou matričného dokladu preukazujúceho rodinný vzťah). Policajt, ktorý prijíma žiadosť o overenie pozvania, vykoná s pozývateľom pohovor týkajúci sa vzťahu s pozývanou osobou, účelu jej návštevy a pod.

Poplatok za žiadosť o overenie pozvania: 33 EUR

Oddelenie cudzineckej polície vydá pozývajúcej osobe v deň prijatia žiadosti potvrdenie o jej prijatí a pozvanie overí do 15 dní od jej prijatia. Overené pozvanie je platné 90 dní odo dňa jeho vydania.

3.2 Prechodný pobyt občanov tretích krajín

Existuje niekoľko relevantných typov prechodného pobytu, o ktoré môže cudzinec zúčastňujúci sa rôznych foriem akademických a výskumných mobilit požadovať. V závislosti od typu aktivity, ktorú na Slovensku plánuje vykonávať, a spôsobu jej realizácie možno požiadať o niektorý z nasledujúcich druhov prechodného pobytu:

- prechodný pobyt na účel štúdia,
- prechodný pobyt na účel výskumu a vývoja,
- prechodný pobyt na účel osobitnej činnosti,
- prechodný pobyt na účel zamestnania,
- prechodný pobyt na účel vysokokvalifikovaného zamestnania (modrá karta EÚ).

Aby ste zistili, ktorý z nich je najvhodnejší pre konkrétnu situáciu, postupujte podľa pokynov v časti „*Navigácia*“, str. 2.

Žiadosť sa predkladá osobne v zahraničí na slovenskom veľvyslanectve/konzuláte teritoriálne kompetentnom pre domovskú krajinu cudzinca **alebo na Slovensku** na príslušnom oddelení cudzineckej polície. Na cudzineckej polícii môže byť žiadosť prijatá, len ak sa štátny príslušník tretej krajiny zdržiava na Slovensku, keďže:

- má platné povolenie na pobyt,
- má udelený tolerovaný pobyt,
- je držiteľom národného víza (pozri kapitolu 3.1.2 *Národné víza*),
- ide o štátneho príslušníka tretej krajiny, u ktorého sa vízum nevyžaduje, alebo
- ide o držiteľa osvedčenia Slováka žijúceho v zahraničí.

Spravidla je nevyhnutné podať úplnú žiadosť so všetkými prílohami, inak nebude prijatá (pozri výnimku v prípade prechodného pobytu na účel zamestnania, bod 3.2.4). Ak zastupiteľský úrad alebo policajný útvar žiadosť **neprijme**, poskytne žiadateľovi **písomnú informáciu o tom, ktoré doklady musí doložiť, aby sa jeho žiadosť prijala**. Ak sa žiadosti o udelenie prechodného pobytu vyhovie, policajný útvar zašle žiadateľovi písomné oznámenie, že mu bol pobyt udelený, v ktorom uvedie dátum udelenia

a dátum skončenia platnosti jeho pobytu. Pri rozhodovaní o čase, na ktorý má byť prechodný pobyt udelený, sa neprihliada na časovú platnosť cestovného dokladu, ale prihliada sa na ňu v prípade vydávania **dokladu o pobyte** (plastová kartička), ktorý je **vydávaný na obdobie minimálne o 90 dní kratšie ako je platnosť cestovného dokladu**.

Žiadosť o **obnovenie prechodného pobytu** podáva cudzinec osobne na úradnom tlačíve na policajnom útvaré najneskôr v posledný deň platnosti prechodného pobytu. Prechodný pobyt sa po skončení jeho platnosti až do rozhodnutia o žiadosti o obnovenie prechodného pobytu považuje za oprávnený na území Slovenskej republiky.

3.2.1 Prechodný pobyt na účel štúdia v prípade študentov/doktorandov

Študenti z tretích krajín, ktorí sa plánujú na Slovensku zdržať **dlhšie ako 90 dní**, žiadajú o **prechodný pobyt na účel štúdia**. Úplná žiadosť pozostáva z týchto dokumentov:

- ✓ vyplnený **formulár „Žiadosť o udelenie prechodného pobytu“** (http://www.minv.sk/swift_data/source/policia/hranicna_a_cudzinecka_policia/ocp/ziadosti/pobyt/udelenie_prechodneho_pobytu_2016.pdf, musí byť vyplnený v slovenčine),
- ✓ **2 aktuálne fotografie tváre** 3 x 3,5 cm,
- ✓ **platný cestovný doklad** (iba k nahliadnutiu, policajt vyhotoví fotokópiu cestovného dokladu),
- ✓ doklad preukazujúci **účel pobytu** – potvrdenie príslušného orgánu štátnej správy, školy o prijatí na štúdium alebo potvrdenie organizácie administratívne zabezpečujúcej programy schválené vládou SR alebo programy EÚ na základe zmluvy s príslušným orgánom štátnej správy (potvrdenie o udelení štipendia),
- ✓ dokument preukazujúci dostatočné **finančné zabezpečenie** pobytu – potvrdenie o zostatku na účte vedenom v banke na meno štátneho príslušníka tretej krajiny, potvrdenie o udelení štipendia, kde je uvedená výška štipendia, potvrdenie štatutárneho orgánu právnickej osoby o zabezpečení finančných prostriedkov počas pobytu alebo čestné vyhlásenie osoby, že poskytne danej osobe finančné zabezpečenie počas pobytu spolu s potvrdením o zostatku na účte,
- ✓ **výpis/y z registra trestov** (vyššie overený/é, teda **apostilovaný/é alebo superlegalizovaný/é**), z domovskej krajiny cudzinca a z každej krajiny, kde mal cudzinec v posledných 3 rokoch pobyt dlhší ako 90 dní počas šiestich po sebe nasledujúcich mesiacov; študenti stredných škôl nemajú povinnosť predkladať výpisy z registra trestov.

Cudzinci, ktorí žiadajú o prechodný pobyt na účel štúdia, **nemajú povinnosť dokladovať zabezpečenie ubytovania**.

Každý dokument vydaný v inom ako slovenskom jazyku (okrem dokumentov v češtine) musí byť **preložený do slovenčiny úradným prekladateľom** (zoznam úradných prekladateľov (iba v slovenčine) je zverejnený na <https://obcan.justice.sk/infosud-registre/-/isu-registre/zoznam/prekladatel>). Ak je doklad preložený v zahraničí, musí byť zastupiteľským úradom SR potvrdené, že preklad vyhotovila oprávnená osoba.

Žiadny z dokumentov preukazujúcich účel pobytu, finančné zabezpečenie a bezúhonnosť **nesmie byť starší ako 90 dní** ku dňu podania žiadosti o prechodný pobyt.

Zastupiteľský úrad SR, ktorý žiadosť prijal, vykoná so žiadateľom o udelenie prechodného pobytu osobný pohovor na účel predbežného posúdenia žiadosti. Pohovor sa vedie v štátnom jazyku alebo v inom, obom stranám zrozumiteľnom jazyku. O pohovore vyhotoví zastupiteľský úrad písomný záznam, ktorý priloží k žiadosti o udelenie prechodného pobytu. Záznam sa vyhotoví v jazyku, v ktorom sa viedol pohovor a musí byť podpísaný žiadateľom. (Ak žiadateľ neovláda štátny jazyk a zabezpečí si na vlastné náklady tlmočníka, je aj tlmočník povinný podpísať záznam.) Zastupiteľský úrad zašle policajnému útvaru spolu so záznamom a jeho prekladom aj svoje stanovisko k udeleniu prechodného pobytu.

V prípade žiadosti o **obnovenie prechodného pobytu** už nie je potrebné predkladať výpis/y z registra trestov.

Poplatok: 4,50 EUR za vystavenie pobytového preukazu

Pracovníci cudzineckej polície vydajú o prijatí žiadosti potvrdenie (posledná strana formulára žiadosti). Oddelenie cudzineckej polície (policajný útvar) o žiadosti rozhodne **do 30 dní od jej doručenia** spolu so všetkými náležitosťami. Písomné **rozhodnutie** o žiadosti vydá, len ak žiadosti nevyhoví. V prípade, že žiadosti vyhoví, rozhodnutie sa nevydáva, ale cudzincovi sa zašle písomné **oznámenie o udelení prechodného pobytu**. Pri podávaní žiadosti na Slovensku pracovníci cudzineckej polície cudzinca požiadajú o kontaktné číslo mobilného telefónu. Po tom, čo je vyhotovený jeho doklad o pobyte (plastová kartička), mu na toto číslo zašlú SMS, oznamujúcu, že jeho doklad je pripravený na prevzatie (v slovenčine). Doklad o pobyte je možné vyzdvihnúť osobne alebo prostredníctvom inej osoby oficiálne splnomocnenej na jeho prevzatie. Pri podávaní žiadosti v zahraničí prostredníctvom zastupiteľského úradu SR je potrebné spôsob poskytnutia informácie o rozhodnutí, ako aj spôsob prevzatia konzultovať s príslušným zastupiteľským úradom.

V prípade, že žiadateľ podal žiadosť o udelenie prechodného pobytu vo väčšom časovom predstihu a oddelenie cudzineckej polície o žiadosti rozhodne skôr ako 30 dní pred plánovaným začiatkom vykonávania činnosti (účelu pobytu), OCP stanoví začiatok udeleného prechodného pobytu presne 30 dní pred plánovaným začiatkom vykonávania činnosti (účelu pobytu). Ak je čas medzi rozhodnutím OCP o udelení prechodného pobytu a plánovaným začiatkom vykonávania činnosti (účelu pobytu) kratší ako 30 dní, dátum rozhodnutia o udelení prechodného pobytu je zároveň začiatkom udeleného prechodného pobytu.

Ak je prechodný pobyt udelený, do 30 dní od prevzatia dokladu o pobyte je potrebné na oddelení cudzineckej polície odovzdať **lekársky posudok** potvrdzujúci, že dotknutá osoba netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie. Posudok nesmie byť starší ako 30 dní a možno ho získať len vo vybraných **slovenských zdravotníckych zariadeniach** (pozri str. 47).

Policajný útvar udelí prechodný pobyt na účel štúdia na predpokladaný čas štúdia, najviac však na **šesť rokov**. Prechodný pobyt na účel štúdia ostáva **v platnosti ešte max. 30 dní od riadneho skončenia štúdia na vysokej škole** (absolvovania štúdia podľa príslušného študijného programu, úspešného vykonania záverečnej skúšky). Dokladom o riadnom skončení štúdia a o získaní príslušného

akademického titulu je vysokoškolský diplom a vysvedčenia o štátnych skúškach. Konanie o zrušení prechodného pobytu začne až po uplynutí týchto 30 dní.

Študenti z tretích krajín, ktorí absolvovali **vysokoškolské štúdium** na Slovensku, môžu požiadať o obnovenie prechodného pobytu **po skončení štúdia** s cieľom **hľadať si na Slovensku zamestnanie alebo začať podnikáť**. V takomto prípade im môže byť pobyt predĺžený o **deväť mesiacov**.

Niektoré podmienky zamestnania sa študentov a doktorandov sú uvedené v časti „Zamestnávanie občanov tretích krajín“ na str. 32.

3.2.2 Prechodný pobyt na účel výskumu a vývoja (v prípade výskumníkov s dohodou o hostovaní)

Výskumníci, ktorí so slovenskou výskumnou inštitúciou, resp. s vysokou školou, uzavreli dohodu o hostovaní, žiadajú o **prechodný pobyt na účel výskumu a vývoja**. Výskumníkom a ich prijímajúcim organizáciám odporúčame uplatňovať tento postup, keďže je výhodný vzhľadom na menšiu administratívnu náročnosť a možnosť práce výskumníkov bez potreby nahlasovania voľného pracovného miesta úradu práce a získavania potvrdenia o možnosti jeho obsadenia. Okrem pracovného pomeru môžu vykonávať činnosť aj na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (napr. dohoda o vykonaní práce a pod.), či na základe poskytnutého štipendia z programu.

Úplná žiadosť pozostáva z týchto dokumentov:

- ✓ vyplnený **formulár „Žiadosť o udelenie prechodného pobytu“**
(http://www.minv.sk/swift_data/source/policia/hranicna_a_cudzinecka_policia/ocp/ziadosti/pobyt/udelenie_prechodneho_pobytu_2016.pdf, musí byť vyplnený v slovenčine),
- ✓ **2 aktuálne fotografie tváre** 3 x 3,5 cm,
- ✓ **platný cestovný doklad** (iba k nahliadnutiu, policajt vyhotoví fotokópiu cestovného dokladu),
- ✓ **dohoda o hostovaní** ako doklad preukazujúci účel pobytu,
- ✓ dokument preukazujúci dostatočné **finančné zabezpečenie** pobytu – dohoda o hostovaní, potvrdenie o zostatku na účte vedenom v banke na meno štátneho príslušníka tretej krajiny alebo potvrdenie štatutárneho orgánu právnickej osoby o finančnom a hmotnom zabezpečení štátneho príslušníka tretej krajiny,
- ✓ **výpis z registra trestov** (vyššie overený, teda **apostilovaný alebo superlegalizovaný**), z krajiny, v ktorej mal **v posledných desiatich rokoch najdlhšie bydlisko**.

Cudzinci, ktorí žiadajú o prechodný pobyt na účel výskumu a vývoja **nemajú povinnosť dokladovať zabezpečenie ubytovania**.

Každý dokument vydaný v inom ako slovenskom jazyku (okrem dokumentov v češtine) musí byť **preložený do slovenčiny úradným prekladateľom** (zoznam úradných prekladateľov (iba v slovenčine) je zverejnený na <https://obcan.justice.sk/infosud-registre/-/isu-registre/zoznam/prekladatel>). Ak je doklad preložený v zahraničí, musí byť zastupiteľským úradom SR potvrdené, že preklad vyhotovila oprávnená osoba.

Žiadny z dokumentov preukazujúcich účel pobytu, finančné zabezpečenie a bezúhonnosť **nesmie byť starší ako 90 dní** ku dňu podania žiadosti o prechodný pobyt.

Zastupiteľský úrad SR, ktorý žiadosť prijal, vykoná so žiadateľom o udelenie prechodného pobytu osobný pohovor na účel predbežného posúdenia žiadosti. Pohovor sa vedie v štátnom jazyku alebo inom, obom stranám zrozumiteľnom jazyku. O pohovore vyhotoví zastupiteľský úrad písomný záznam, ktorý priloží k žiadosti o udelenie prechodného pobytu. Záznam sa vyhotoví v jazyku, v ktorom sa viedol pohovor a musí byť podpísaný žiadateľom. (Ak žiadateľ neovláda štátny jazyk a zabezpečí si na vlastné náklady tlmočníka, je aj tlmočník povinný podpísať záznam.) Zastupiteľský úrad zašle policajnému útvaru spolu so záznamom a jeho prekladom aj svoje stanovisko k udeleniu prechodného pobytu.

V prípade žiadosti o **obnovenie prechodného pobytu** už nie je potrebné predkladať výpis z registra trestov. Je však potrebné predložiť potvrdenie o **zdravotnom poistení** na meno cudzinca na území SR.

Poplatok: 4,50 EUR za vystavenie pobytového preukazu

Pracovníci cudzineckej polície vydajú o prijatí žiadosti potvrdenie (posledná strana formulára žiadosti). Oddelenie cudzineckej polície (policajný útvar) o žiadosti rozhodne do **30 dní od jej doručenia** spolu so všetkými náležitosťami. Písomné **rozhodnutie** o žiadosti vydá, len ak žiadosti nevyhovie. V prípade, že žiadosti vyhovie, rozhodnutie sa nevydáva, ale cudzincovi sa zašle písomné **oznámenie o udelení prechodného pobytu**. Pri podávaní žiadosti na Slovensku pracovníci cudzineckej polície cudzinca požiadajú o kontaktné číslo mobilného telefónu. Po tom, čo je vyhotovený jeho doklad o pobyte (plastová kartička), mu na toto číslo zašlú SMS, oznamujúcu, že jeho doklad je pripravený na prevzatie (v slovenčine). Doklad o pobyte je možné vyzdvihnúť osobne alebo prostredníctvom inej osoby oficiálne splnomocnenej na jeho prevzatie. Pri podávaní žiadosti v zahraničí prostredníctvom zastupiteľského úradu SR je potrebné spôsob poskytnutia informácie o rozhodnutí, ako aj spôsob prevzatia konzultovať s príslušným zastupiteľským úradom.

V prípade, že žiadateľ podal žiadosť o udelenie prechodného pobytu vo väčšom časovom predstihu a oddelenie cudzineckej polície o žiadosti rozhodne skôr ako 30 dní pred plánovaným začiatkom vykonávania činnosti (účelu pobytu), OCP stanoví začiatok udeleného prechodného pobytu presne 30 dní pred plánovaným začiatkom vykonávania činnosti (účelu pobytu). Ak je čas medzi rozhodnutím OCP o udelení prechodného pobytu a plánovaným začiatkom vykonávania činnosti (účelu pobytu) kratší ako 30 dní, dátum rozhodnutia o udelení prechodného pobytu je zároveň začiatkom udeleného prechodného pobytu.

Ak je prechodný pobyt udelený, do 30 dní od prevzatia dokladu o pobyte je potrebné na oddelení cudzineckej polície odovzdať dokument **preukazujúci zdravotné poistenie** na celú dobu pobytu na Slovensku (poistenie musí byť **uzavreté najneskôr do 3 pracovných dní od prevzatia dokladu o pobyte**; ak je uzavreté v zahraničí, je potrebné zabezpečiť oficiálny preklad dokumentu do slovenčiny, povinnosť prekladu sa nevzťahuje na dokumenty vydané v češtine) a **lekársky posudok** potvrdzujúci, že dotknutá osoba netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie. Posudok nesmie byť starší ako 30 dní a možno ho získať len vo vybraných **slovenských zdravotníckych zariadeniach** (pozri str. 47).

Policačný útvar udelí prechodný pobyt na účel výskumu a vývoja na čas platnosti dohody o hostovaní, najviac však na **dva roky**.

Výskumníci z tretích krajín, ktorí vykonávali **výskumnú činnosť** na Slovensku, môžu požiadať o obnovenie prechodného pobytu **po skončení výkonu činnosti** s cieľom **hľadať si na Slovensku zamestnanie alebo začať podnikáť**. V takomto prípade im môže byť pobyt predĺžený o **deväť mesiacov**.

Čo je dohoda o hostovaní?

Dohoda o hostovaní je nástroj umožňujúci **hladší a kratší priebeh vybavovania formalít súvisiacich s legálnym pobytom výskumníkov z tretích krajín**, ktorí chcú vykonávať výskumné aktivity v EÚ.

Dohoda o hostovaní je hlavným dokumentom, na ktorom je založený prechodný pobyt na účel výskumu a vývoja, a jej koncept vychádza z európskej legislatívy. Dohoda o hostovaní je špecifický typ dohody podpísaný medzi prijímajúcou slovenskou výskumnou organizáciou (verejnou či súkromnou) a výskumníkom z tretej krajiny. **Dohodu o hostovaní môžu vydávať len organizácie, ktoré získali oprávnenie od Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky** v zmysle platnej legislatívy.

Zoznam oprávnených organizácií je zverejnený na stránke www.vedatechnika.sk (priamy odkaz na zoznam: www.vedatechnika.sk/SK/VedaATechnikaVSR/Stranky/Povolenie-pravnickym-osobam-vykonavajucim-vyskum-a-vyvoj-prijimat-cudzincov.aspx, následne kliknite na „Zoznam právnických osôb vykonávajúcich výskum a vývoj, ktorým bolo povolené prijímať cudzincov“; zoznam je len v slovenčine), resp. v registri organizácií Informačného systému pre oblasť vedy a výskumu SK CRIS www.skcris.sk (CRIS = Current Research Information System), zoznam je dostupný aj v angličtine. Odporúča sa pozrieť oba zdroje, z dôvodu rozdielnej aktualizácie údajov.

Organizácia, ktorá chce takéto oprávnenie získať, musí predložiť **žiadosť o povolenie prijímať cudzincov** na Sekciu vedy a techniky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu.

V žiadosti organizácia uvedie svoj presný názov, sídlo a identifikačné číslo organizácie a preukáže splnenie štyroch náležitostí:

- Má určené **ciele a zámery vo výskume a vývoji**, napr. schváleným dlhodobým alebo strednodobým zámerom výskumu a vývoja alebo obdobným dokumentom doloženým kópiou rozhodnutia schvaľujúceho orgánu alebo schváleným projektom výskumu a vývoja doloženým rozhodnutím poskytovateľa finančných prostriedkov o schválení a financovaní projektu, na ktorého riešenie chce prijať cudzinca.
- Je **ochotná podpísať dohodu o hostovaní s cudzincom**, predložením čestného vyhlásenia štatutára organizácie (nemusí byť notársky overené).
- Má **prostriedky** na uzatvorenie dohody o hostovaní, napr. rozhodnutím poskytovateľa finančných prostriedkov o schválení a financovaní projektu výskumu a vývoja, na ktorého riešenie chce prijať cudzinca, prípadne predložením čestného vyhlásenia štatutára organizácie, že disponuje finančnými prostriedkami na plnenie následne uzavretej dohody o hostovaní (nemusí byť notársky overené).

- Má **osvedčenie o spôsobilosti na vykonávanie výskumu a vývoja**, kópiou takéhoto osvedčenia (nemusí byť overená) alebo odvolaním sa na zoznam organizácií, ktoré majú osvedčenie o spôsobilosti na vykonávanie výskumu a vývoja zverejnenom na centrálnom informačnom portáli pre vedu, techniku a inovácie

www.vedatechnika.sk/SK/Documents/certifikovane_organizacie.pdf

Zdroj: Metodické usmernenie č. 48/2011 pre prijímanie cudzincov na vykonávanie činností vo výskume a vývoji (www.minedu.sk/metodicke-usmernenie-c-482011/) a manuál pre žiadateľa vypracovaný MŠVVaŠ (<https://www.euraxess.sk/sk/main/prakticke-info/pre-organizacie/prijimanie-cudzincov/dohoda-o-hostovani-a-povolenie-prijimat-cudzincov-pre-organizacie-vyskumu-a-vyvoja/>).

Dohoda o hostovaní musí obsahovať:

- meno a priezvisko cudzinca,
- označenie prijímajúcej výskumnej organizácie,
- určenie výskumného zaradenia cudzinca a jeho pracovných podmienok,
- účel, dĺžku trvania, zameranie a financovanie projektu výskumu a vývoja, na ktorom bude cudzinec pracovať,
- osvedčenú kópiu dokladu o odbornej kvalifikácii cudzinca,
- vyhlásenie organizácie o zodpovednosti za náklady na pobyt a prípadné náklady vyhostenia cudzinca, v prípade, že by sa na Slovensku zdržiaval nelegálne,
- vyhlásenie o dostatočnom finančnom zabezpečení pobytu,
- vyhlásenie o zdravotnom poistení cudzinca,
- informáciu o predpokladanom vykonávaní časti výskumu a vývoja v inom štáte

Viac informácií a vzory dohôd o hostovaní (v prípade poskytovania štipendia a uzavretia pracovnoprávneho vzťahu) nájdete na <https://www.euraxess.sk/sk/main/prakticke-info/pre-organizacie/prijimanie-cudzincov/dohoda-o-hostovani-a-povolenie-prijimat-cudzincov-pre-organizacie-vyskumu-a-vyvoja/co-ma-obsahovat-dohoda-o-hostovani>.

3.2.3 Prechodný pobyt na účel osobitnej činnosti (napr. v prípade lektorov - vysokoškolských učiteľov bez pracovnej zmluvy, účastníkov programov vlády SR, programov EÚ alebo programov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, stážistov v rámci vysokoškolského štúdia mimo územia SR alebo do dvoch rokov po skončení štúdia)

Vysokoškolskí učitelia, lektori či výskumníci z tretích krajín, ktorí prichádzajú na Slovensko vykonávať činnosť vyplývajúcu z programov vlády SR alebo programov EÚ, či v rámci plnenia záväzkov SR vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy s cieľom prednášať/vyučovať na základe pozývacieho listu od slovenskej vysokej školy/vzdelávacej inštitúcie, ale aj stážisti v rámci vysokoškolského štúdia mimo územia Slovenskej republiky alebo do dvoch rokov po skončení VŠ štúdia žiadajú o **prechodný pobyt na účel osobitnej činnosti**. Ide o osoby, ktoré nevykonávajú činnosť v rámci pracovnoprávneho vzťahu (viď kapitolu „Zamestnávanie občanov tretích krajín“, str. 32).

Úplná žiadosť pozostáva z týchto dokumentov:

- ✓ vyplnený formulár „**Žiadosť o udelenie prechodného pobytu**“

(http://www.minv.sk/swift_data/source/policia/hranicna_a_cudzinecka_policia/ocp/ziadosti/pobyt/udelenie_prechodneho_pobytu_2016.pdf; musí byť vyplnený v slovenčine),

- ✓ **2 aktuálne fotografie tváre 3 x 3,5 cm,**
- ✓ **platný cestovný doklad** (iba k nahliadnutiu, polícia vyhotoví fotokópiu cestovného dokladu),
- ✓ doklad preukazujúci **účel pobytu:**
 - **lektori: potvrdenie o výkone lektorskej činnosti** od prijímajúcej vysokej školy/vzdelávacej inštitúcie (napr. pozývaci list na lektorský pobyt),
 - účastníci **programov vlády SR alebo programov EÚ: potvrdenie orgánu štátnej správy** (príslušného ministerstva), v ktorého pôsobnosti je výkon činnosti podľa programov schválených vládou SR alebo programov EÚ **alebo potvrdenie organizácie administratívne zabezpečujúcej takýto program** na základe zmluvy s príslušným orgánom štátnej správy (napr. dekrét o udelení štipendia, potvrdenie o výkone lektorskej alebo výskumnej činnosti v rámci programu vlády/EÚ),
 - osoby vykonávajúce činnosti, ktorými sa **plnia záväzky SR vyplývajúce z medzinárodných zmlúv: medzinárodná zmluva** alebo **potvrdenie orgánu štátnej správy**, v ktorého pôsobnosti je výkon činnosti podľa programov schválených vládou SR alebo programov EÚ alebo **potvrdenie organizácie administratívne zabezpečujúcej takýto program** na základe zmluvy s príslušným orgánom štátnej správy (napr. dekrét o udelení štipendia, potvrdenie o výkone lektorskej alebo výskumnej činnosti v rámci plnenia záväzkov z medzinárodnej zmluvy),
 - **stážisti: potvrdenie o stáži**, ktoré obsahuje opis programu odbornej prípravy vrátane vzdelávacieho cieľa, dĺžku trvania odbornej prípravy, podmienky umiestnenia a dohľadu v rámci stáže, pracovný čas stáže a právny vzťah medzi stážistom a prijímajúcou organizáciou,
- ✓ dokument preukazujúci dostatočné **finančné zabezpečenie** pobytu – potvrdenie o zostatku na účte vedenom v banke na meno štátneho príslušníka tretej krajiny, potvrdenie štatutárneho orgánu právnickej osoby o finančnom a hmotnom zabezpečení tohto cudzinca alebo v prípade osôb prichádzajúcich vykonávať činnosť v rámci programov vlády SR/programov EÚ potvrdenie o účele ich pobytu, ak obsahuje informáciu o poskytnutom finančnom zabezpečení pobytu,
- ✓ **výpis/y z registra trestov** (vyššie overený/é, teda **apostilovaný/é alebo superlegalizovaný/é**), z domovskej krajiny cudzinca a z každej krajiny, kde mal cudzinec v posledných 3 rokoch pobyt dlhší ako 90 dní počas šiestich po sebe nasledujúcich mesiacov,
- ✓ v prípade **stážistov** – vyhlásenie prijímajúcej organizácie uhradiť náklady spojené s administratívnym vyhostením,
- ✓ v prípade **stážistov** – **vysokoškolský diplom**, ktorý nie je v čase podania žiadosti o udelenie prechodného pobytu starší ako dva roky, spolu s **rozhodnutím o uznaní dokladu o vzdelaní**, alebo **potvrdenie vysokej školy** o prebiehajúcom vysokoškolskom štúdiu, pričom **zameranie stáže sa musí zhodovať s dosiahnutým/prebiehajúcim vysokoškolským vzdelaním**,

- ✓ dokument preukazujúci zabezpečenie **ubytovania** na najmenej 6 mesiacov prechodného pobytu; v prípade kratšieho pobytu je potrebné preukazovať zabezpečenie ubytovania počas celého pobytu, napr.
 - potvrdenie ubytovacieho zariadenia o poskytnutí ubytovania,
 - nájomná zmluva s vlastníkom (podpisy prenajímateľa i nájomcu musia byť úradne overené),
 - čestné vyhlásenie fyzickej alebo právnickej osoby o poskytnutí ubytovania (podpis osoby musí byť úradne overený).

Zabezpečenie ubytovania **nie je potrebné dokladovať** v prípade žiadosti o prechodný pobyt na účel osobitnej činnosti vyplývajúcej z **programov vlády SR alebo EÚ**, alebo v prípade plnenia záväzku SR vyplývajúceho z **medzinárodnej zmluvy**, alebo v prípade **stážistov**.

Každý dokument vydaný v inom ako slovenskom jazyku (okrem dokumentov v češtine) musí byť **preložený do slovenčiny úradným prekladateľom** (zoznam úradných prekladateľov (iba v slovenčine) je zverejnený na <https://obcan.justice.sk/infosud-registre/-/isu-registre/zoznam/prekladatel>). Ak je doklad preložený v zahraničí, musí byť zastupiteľským úradom SR potvrdené, že preklad vyhotovila oprávnená osoba.

Žiadny z dokumentov preukazujúcich účel pobytu (s výnimkou medzinárodnej zmluvy), finančné zabezpečenie, ubytovanie a bezúhonnosť **nesmie byť starší ako 90 dní** ku dňu podania žiadosti o prechodný pobyt.

Zastupiteľský úrad SR, ktorý žiadosť prijal, vykoná so žiadateľom o udelenie prechodného pobytu osobný pohovor na účel predbežného posúdenia žiadosti. Pohovor sa vedie v štátnom jazyku alebo v inom, obom stranám zrozumiteľnom jazyku. O pohovore vyhotoví zastupiteľský úrad písomný záznam, ktorý priloží k žiadosti o udelenie prechodného pobytu. Záznam sa vyhotoví v jazyku, v ktorom sa viedol pohovor a musí byť podpísaný žiadateľom. (Ak žiadateľ neovláda štátny jazyk a zabezpečí si na vlastné náklady tlmočníka, je aj tlmočník povinný podpísať záznam.) Zastupiteľský úrad zašle policajnému útvaru spolu so záznamom a jeho prekladom aj svoje stanovisko k udeleniu prechodného pobytu.

V prípade žiadosti o **obnovenie prechodného pobytu** už nie je potrebné predkladať výpis/y z registra trestov. Je však potrebné predložiť potvrdenie o **zdravotnom poistení** na meno cudzinca na území SR.

Poplatky: **99,50 EUR za podanie žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel osobitnej činnosti (100 EUR v prípade podania žiadosti na zastupiteľskom úrade SR)**
33 EUR za podanie žiadosti o obnovenie pobytu

- poplatok za podanie žiadosti neplatia cudzinci, ktorí žiadajú o prechodný pobyt na účel osobitnej činnosti, ak ide o činnosť vyplývajúcu z programov vlády SR alebo EÚ, alebo v prípade plnenia záväzku SR vyplývajúceho z medzinárodnej zmluvy
- od poplatku za podanie žiadosti sú oslobodení stážisti, ktorým sa poskytuje štipendium Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR alebo štipendium vyplývajúce zo záväzkov z medzinárodných zmlúv, ako aj lektori cudzích jazykov prichádzajúci na školy v SR na základe záväzkov z medzinárodných zmlúv

4,50 EUR za vystavenie pobytového preukazu

Pracovníci cudzineckej polície vydajú o prijatí žiadosti potvrdenie (posledná strana formulára žiadosti). Oddelenie cudzineckej polície (policajný útvar) o **žiadosti rozhodne do 30 dní od jej doručenia** spolu so všetkými náležitosťami. Písomné **rozhodnutie** o žiadosti vydá, len ak žiadosti nevyhoví. V prípade, že žiadosti vyhoví, rozhodnutie sa nevydáva, ale cudzincovi sa zašle písomné **oznámenie o udelení prechodného pobytu**. Pri podávaní žiadosti na Slovensku pracovníci cudzineckej polície cudzinca požiadajú o kontaktné číslo mobilného telefónu. Po tom, čo je vyhotovený jeho doklad o pobyte (plastová kartička), mu na toto číslo zašlú SMS, oznamujúcu, že jeho doklad je pripravený na prevzatie (v slovenčine). Doklad o pobyte je možné vyzdvihnúť osobne alebo prostredníctvom inej osoby oficiálne splnomocnenej na jeho prevzatie. Pri podávaní žiadosti v zahraničí prostredníctvom zastupiteľského úradu SR je potrebné spôsob poskytnutia informácie o rozhodnutí, ako aj spôsob prevzatia konzultovať s príslušným zastupiteľským úradom.

V prípade, že žiadateľ podal žiadosť o udelenie prechodného pobytu vo väčšom časovom predstihu a oddelenie cudzineckej polície o žiadosti rozhodne skôr ako 30 dní pred plánovaným začiatkom vykonávania činnosti (účelu pobytu), OCP stanoví začiatok udeleného prechodného pobytu presne 30 dní pred plánovaným začiatkom vykonávania činnosti (účelu pobytu). Ak je čas medzi rozhodnutím OCP o udelení prechodného pobytu a plánovaným začiatkom vykonávania činnosti (účelu pobytu) kratší ako 30 dní, dátum rozhodnutia o udelení prechodného pobytu je zároveň začiatkom udeleného prechodného pobytu.

Ak je prechodný pobyt udelený, do 30 dní od prevzatia dokladu o pobyte je potrebné na oddelení cudzineckej polície odovzdať dokument **preukazujúci zdravotné poistenie** na celú dobu pobytu na Slovensku (poistenie musí byť uzavreté **najneskôr do 3 pracovných dní od prevzatia dokladu o pobyte**; ak je uzavreté v zahraničí, je potrebné zabezpečiť oficiálny preklad dokumentu do slovenčiny, povinnosť prekladu sa nevzťahuje na dokumenty vydané v češtine) a **lekársky posudok** potvrdzujúci, že dotknutá osoba netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie. Posudok nesmie byť starší ako 30 dní a možno ho získať len vo vybraných **slovenských zdravotníckych zariadeniach** (pozri str. 47).

Policajný útvar udelí prechodný pobyt na účel osobitnej činnosti na čas potrebný na dosiahnutie jeho účelu, najviac však na **dva roky**.

3.2.4 Prechodný pobyt na účel zamestnania (v prípade výskumníkov a vysokoškolských učiteľov s pracovnou zmluvou, ak nie je možné využiť dohodu o hostovaní)

Ak dotknutá osoba prichádza na Slovensko pracovať, no nebude svoju činnosť vykonávať na základe dohody o hostovaní a obsadzovaná pozícia resp. uchádzač nespĺňa kritériá tzv. vysokokvalifikovaného zamestnania, musí požiadať o **prechodný pobyt na účel zamestnania**. Spravidla je nevyhnutné podať úplnú žiadosť so všetkými náležitosťami, inak nebude prijatá, avšak v prípade podania žiadosti o udelenie prechodného pobytu na základe potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného postu, že žiadateľ spolu so žiadosťou predloží platný cestovný doklad.

Prechodný pobyt na účel zamestnania môže byť udelený na základe

- **potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta** (relevantné pre väčšinu prípadov – vid' časť 3.4.2),
- **povolenia na zamestnanie** (relevantné pre niekoľko špeciálnych prípadov – vid' časť 3.4.4), alebo

- ak sa žiaden z týchto dvoch dokumentov pri zamestnaní štátneho príslušníka tretej krajiny **nevyžaduje** (viď časť 3.4.1).

Bližšie informácie k postupu pri oznamovaní voľného pracovného miesta uvádzame v bode 3.4.2.

Úplná žiadosť pozostáva z týchto dokumentov:

- ✓ vyplnený **formulár „Žiadosť o udelenie prechodného pobytu“** (http://www.minv.sk/swift_data/source/policia/hranicna_a_cudzinecka_policia/ocp/ziadosti/pobyt/udelenie_prechodneho_pobytu_2016.pdf; musí byť vyplnený v slovenčine),
- ✓ **2 aktuálne fotografie tváre** 3 x 3,5 cm,
- ✓ **platný cestovný doklad** (iba k nahliadnutiu, policajt vyhotoví fotokópiu cestovného dokladu),
- ✓ dokument preukazujúci **účel pobytu**:
 - v prípade žiadosti o prechodný pobyt na účel zamestnania na základe **potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta** – písomný **prísľub** zamestnávateľa na prijatie štátneho príslušníka tretej krajiny do zamestnania (http://www.upsvar.sk/buxus/docs/SSZ/OISS/CUDZINCI/MAJ_2018/Priloha_7.rtf) alebo **pracovná zmluva**, spolu s **rozhodnutím o uznaní dokladu o vzdelaní** alebo úradne overeným dokladom o najvyššom dosiahnutom vzdelaní štátneho príslušníka tretej krajiny,
 - v prípade ostatných žiadostí – **povolenie na zamestnanie** (vydá príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny podľa miesta výkonu práce) alebo **potvrdenie** zamestnávateľa o tom, že štátny príslušník tretej krajiny má vykonávať činnosť, na ktorú sa **povolenie na zamestnanie nevyžaduje**, alebo **medzinárodná zmluva**, ktorou je SR viazaná a ktorá ustanovuje, že na prijatie štátneho príslušníka tretej krajiny do zamestnania nie je potrebné povolenie na zamestnanie ani potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta,
- ✓ dokument preukazujúci dostatočné **finančné zabezpečenie** pobytu – potvrdenie zamestnávateľa o výške dohodnutej mzdy alebo potvrdenie o zostatku na účte vedenom v banke na meno štátneho príslušníka tretej krajiny,
- ✓ **výpis/y z registra trestov** (vyššie overený/é, teda **apostilovaný/é alebo superlegalizovaný/é**), z domovskej krajiny cudzinca a z každej krajiny, kde mal cudzinec v posledných 3 rokoch pobyt dlhší ako 90 dní počas šiestich po sebe nasledujúcich mesiacov,
- ✓ dokument preukazujúci zabezpečenie **ubytovania** na najmenej 6 mesiacov prechodného pobytu; v prípade kratšieho pobytu je potrebné preukazovať zabezpečenie ubytovania počas celého pobytu, napr.
 - potvrdenie ubytovacieho zariadenia o poskytnutí ubytovania,
 - nájomná zmluva s vlastníkom (podpisy prenajímateľa i nájomcu musia byť úradne overené),
 - čestné vyhlásenie fyzickej alebo právnickej osoby o poskytnutí ubytovania (podpis osoby musí byť úradne overený).

Každý dokument vydaný v inom ako slovenskom jazyku (okrem dokumentov v češtine) musí byť **preložený do slovenčiny úradným prekladateľom** (zoznam úradných prekladateľov (iba v slovenčine) je zverejnený na <https://obcan.justice.sk/infosud-registre/-/isu-registre/zoznam/prekladatel>) Ak je doklad preložený v zahraničí, musí byť zastupiteľským úradom SR potvrdené, že preklad vyhotovila oprávnená osoba.

Žiadny z dokumentov preukazujúcich finančné zabezpečenie, ubytovanie a bezúhonnosť **nesmie byť spravidla starší ako 90 dní** ku dňu podania žiadosti o prechodný pobyt. Staršie ako 90 dní môžu byť v prípade tohto druhu prechodného pobytu dokumenty preukazujúce účel pobytu (písomný prísľub zamestnávateľa na prijatie štátneho príslušníka tretej krajiny do zamestnania, pracovná zmluva, rozhodnutie o uznaní dokladu o vzdelaní, doklad o najvyššom dosiahnutom vzdelaní, povolenie na zamestnanie, potvrdenie zamestnávateľa, že štátny príslušník tretej krajiny má vykonávať činnosť, na ktorú sa povolenie na zamestnanie nevyžaduje, alebo medzinárodná zmluva). Doklad o zabezpečení ubytovania, ktorý predkladá štátny príslušník tretej krajiny, ktorý zastupuje alebo pracuje pre významného zahraničného investora, môže byť tiež starší ako 90 dní.

V prípade **žiadosti o obnovenie prechodného pobytu** už nie je potrebné predkladať výpis z registra trestov.

Poplatky: 165,50 EUR za podanie žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania (170 EUR v prípade žiadosti podanej na zastupiteľskom úrade SR)
99,50 EUR za podanie žiadosti o obnovenie pobytu
4,50 EUR za vystavenie pobytového preukazu

Organizácia, ktorá plánuje zamestnať cudzinca, musí vo väčšine prípadov (ak sa vyžaduje potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta) oznámiť voľné pracovné miesto úradu práce, sociálnych vecí a rodiny **najmenej 20 pracovných dní** predtým, než cudzinec podá žiadosť o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania. V prípade žiadosti o povolenie na zamestnanie je táto lehota **najmenej 15 pracovných dní** pred podaním uvedenej žiadosti na úrade práce. Pre podmienky zamestnávania pozri aj časti 3.4.2 alebo 3.4.4. Cudzinec môže žiadať o udelenie prechodného pobytu až po uplynutí tejto doby.

Upozornenie: V prípade zamestnávania **pedagogických zamestnancov, vysokoškolských učiteľov, výskumníkov** alebo umelcov **na vysokej škole**, alebo zamestnancov výskumu a vývoja na výkon **sústavnej vzdelávacej činnosti** alebo **vedeckej činnosti** sa neprihliada na situáciu na trhu práce. **Zamestnávateľ nemá povinnosť nahlasovať voľné pracovné miesto** a cudzinec môže o prechodný pobyt požiadať **hneď**, bez zdržania.

Po prijatí žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania na základe potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta vyplní policajný útvar formulár „*Žiadosť o vydanie potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta pre účely udelenia jednotného povolenia na pobyt a zamestnanie*“ a spolu s časťou žiadosti o udelenie pobytu, dokladmi preukazujúcimi účel pobytu a stanoviskom zastupiteľského úradu SR ho zašle na príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Úrad práce na základe tejto žiadosti vystaví „*Potvrdenie o možnosti obsadenia pracovného miesta*“ a zašle ho policajnému útvaru. Po príchode štátneho príslušníka tretej krajiny na Slovensko mu policajný útvar odovzdá doklad „*Dodatočné údaje o zamestnaní*“.

Pracovníci cudzineckej polície vydajú o prijatí žiadosti potvrdenie (posledná strana formulára žiadosti). Oddelenie cudzineckej polície (policajný útvar) o **žiadosti rozhodne do 90 dní od jej doručenia** spolu so všetkými náležitosťami. (Ak ide o štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý zastupuje alebo pracuje pre významného zahraničného investora, jeho manžela alebo dieťa do 18 rokov, lehota na rozhodnutie o žiadosti o udelenie prechodného pobytu je 30 dní.) Písomné **rozhodnutie** o žiadosti vydá, len ak žiadosti nevyhoví. V prípade, že žiadosti vyhoví, rozhodnutie sa nevydáva, ale cudzincovi sa zašle písomné **oznámenie o udelení prechodného pobytu**. Pri podávaní žiadosti na Slovensku pracovníci cudzineckej polície cudzinca požiadajú o kontaktné číslo mobilného telefónu. Po tom, čo je vyhotovený jeho doklad o pobyte (plastová kartička), mu na toto číslo zašlú SMS, oznamujúcu, že jeho doklad je pripravený na prevzatie (v slovenčine). Doklad o pobyte je možné vyzdvihnúť osobne alebo prostredníctvom inej osoby oficiálne splnomocnenej na jeho prevzatie. Pri podávaní žiadosti v zahraničí prostredníctvom zastupiteľského úradu SR je potrebné spôsob poskytnutia informácie o rozhodnutí, ako aj spôsob prevzatia konzultovať s príslušným zastupiteľským úradom.

V prípade, že žiadateľ podal žiadosť o udelenie prechodného pobytu vo väčšom časovom predstihu a oddelenie cudzineckej polície o žiadosti rozhodne skôr ako 30 dní pred plánovaným začiatkom vykonávania činnosti (účelu pobytu), OCP stanoví začiatok udeleného prechodného pobytu presne 30 dní pred plánovaným začiatkom vykonávania činnosti (účelu pobytu). Ak je čas medzi rozhodnutím OCP o udelení prechodného pobytu a plánovaným začiatkom vykonávania činnosti (účelu pobytu) kratší ako 30 dní, dátum rozhodnutia o udelení prechodného pobytu je zároveň začiatkom udeleného prechodného pobytu.

Ak je prechodný pobyt udelený, do 30 dní od prevzatia dokladu o pobyte je potrebné na oddelení cudzineckej polície odovzdať **lekársky posudok** potvrdzujúci, že dotknutá osoba netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie. Posudok nesmie byť starší ako 30 dní a možno ho získať len vo vybraných **slovenských zdravotníckych zariadeniach** (pozri str. 47).

Policajný útvar udelí prechodný pobyt na účel zamestnania na predpokladaný čas zamestnania, najviac však na **päť rokov**. Prechodný pobyt na účel zamestnania **ostáva v platnosti ešte max. 60 dní od zániku zamestnania** (ak pobyt nezanikol plynutím času) a konanie o jeho zrušení začne až po uplynutí tejto doby.

Postupy súvisiace so zamestnávaním štátnych príslušníkov tretích krajín sú uvedené v časti „Zamestnávanie občanov tretích krajín“, na str. 32.

3.2.5 Prechodný pobyt na účel vysokokvalifikovaného zamestnania – modrá karta EÚ

Štátny príslušník tretej krajiny môže mať na území Slovenskej republiky udelený prechodný pobyt aj vo forme **modrej karty Európskej únie**⁸. Štátni príslušníci tretích krajín s vyššou odbornou kvalifikáciou tak môžu jednoduchšie vstúpiť na pracovný trh Slovenskej republiky a vykonávať tu vysokokvalifikované zamestnanie. Vyššou odbornou kvalifikáciou je kvalifikácia preukázaná dokladom o vysokoškolskom vzdelaní. Záujemca o modrú kartu musí uzavrieť **pracovnú zmluvu** s budúcim zamestnávateľom na Slovensku, alebo od neho získať **písomný prísľub** o prijatí do zamestnania

⁸ Zamestnanie štátneho príslušníka tretej krajiny s potvrdením o možnosti obsadenia VPM zodpovedajúceho vysokokvalifikovanému zamestnaniu, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, www.upsvar.sk/sluzby-zamestnanosti/zamestnavanie-cudzincov/2.-zamestnanie-statneho-prislusnika-tretej-krajiny-s-potvrdenim-o-moznosti-obsadenia-vpm-zodpovedajuceho-vysokokvalifikovanemu-zamestnaniu-k-ziadosti-o-modru-kartu.html?page_id=363520

(http://www.upsvar.sk/buxus/docs/SSZ/OISS/CUDZINCI/MAJ_2018/Priloha_7.rtf).

Pracovná zmluva v prípade takéhoto zamestnania musí byť uzavretá na obdobie **najmenej jedného roka** odo dňa udelenia modrej karty, pričom dohodnutá mzda musí byť vo výške najmenej **1,5-násobku priemernej mesačnej mzdy** zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky v príslušnom odvetví zverejnenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa podáva žiadosť o vydanie modrej karty⁹.

Zamestnávateľ, ktorý má záujem zamestnať štátneho príslušníka tretej krajiny na pracovné miesto zodpovedajúce vysokokvalifikovanému zamestnaniu, je povinný oznámiť Ústrediu práce **voľné pracovné miesto**, a to **najmenej 15 pracovných dní** pred podaním žiadosti štátneho príslušníka tretej krajiny o vydanie modrej karty. Cudziniec môže podať žiadosť o udelenie prechodného pobytu až po uplynutí tejto doby.

Bližšie informácie o postupe zamestnania štátnych príslušníkov tretích krajín na vysokokvalifikované zamestnanie uvádzame v bode 3.4.3.

Žiadosť o vydanie modrej karty sa predkladá osobne **v zahraničí** na slovenskom veľvyslanectve/konzuláte **alebo na Slovensku** na príslušnom oddelení cudzineckej polície, ak sa tu cudziniec zdržiava oprávnené. Osoba, ktorá je držiteľom modrej karty vydananej iným členským štátom EÚ, môže požiadať o vydanie modrej karty do 30 dní od vstupu na územie SR. Spravidla je nevyhnutné podať úplnú žiadosť so všetkými náležitosťami, inak nebude prijatá, avšak v prípade podania žiadosti o vydanie modrej karty postačuje, že žiadateľ spolu so žiadosťou predloží platný cestovný doklad

Úplná žiadosť pozostáva z týchto dokumentov:

- ✓ vyplnený **formulár „Žiadosť o udelenie prechodného pobytu“**
(http://www.minv.sk/swift_data/source/policia/hranicna_a_cudzinecka_policia/ocp/ziadosti/pobyt/udelenie_prechodneho_pobytu_2016.pdf; musí byť vyplnený v slovenčine; v žiadosti je potrebné v položke 22 „Zamestnanie po príchode do SR – adresa podniku, úradu, školy“ uviesť okrem zamestnania aj adresu miesta výkonu práce a IČO zamestnávateľa),
- ✓ **2 aktuálne fotografie tváre 3 x 3,5 cm**,
- ✓ **platný cestovný doklad** (iba k nahliadnutiu, polícia vyhotoví fotokópiu cestovného dokladu),
- ✓ doklady preukazujúce **účel pobytu**:
 - **pracovná zmluva** na výkon vysokokvalifikovaného zamestnania, ak na jej základe bude pracovný pomer trvať najmenej jeden rok odo dňa udelenia modrej karty a mesačná mzda je dohodnutá vo výške najmenej 1,5-násobku priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR v príslušnom odvetví zverejnenej Štatistickým úradom SR za predchádzajúci kalendárny rok, alebo **písomný prisľub zamestnávateľa** na prijatie štátneho príslušníka tretej krajiny do takéhoto pracovného pomeru (http://www.upsvar.sk/buxus/docs/SSZ/OISS/CUDZINCI/MAJ_2018/Priloha_7.rtf) a
 - **rozhodnutie o uznaní dokladu o vzdelaní potvrdzujúcom vyššiu odbornú kvalifikáciu** na výkon vysokokvalifikovaného zamestnania uvedeného v pracovnej zmluve alebo

⁹ Štatistické údaje o výške priemernej mesačnej mzdy sú uvedené na webovej stránke Štatistického úradu SR <http://statdat.statistics.sk> > Štatistiky > Demografia a sociálne štatistiky > Náklady práce > Priemerná mesačná mzda podľa odvetví. (<http://bit.ly/priemernamzda>)

v prísluše zamestnávateľa, vydané Strediskom na uznávanie dokladov o vzdelaní MŠVVaŠ SR; v prípade neregulovaných povolání vysokou školou v SR, ktorá uskutočňuje študijný program v rovnakom alebo príbuznom študijnom odbore, ako uvádza doklad o vzdelaní predložený žiadateľom o udelenie modrej karty (<https://www.minedu.sk/uznavanie-dokladov-o-vzdelani-a-odbornych-kvalifikacii-zo-zahranicia/>),

- ✓ **výpis/y z registra trestov** (vyššie overený/é, teda **apostilovaný/é alebo superlegalizovaný/é**), z domovskej krajiny cudzinca a z každej krajiny, kde mal cudzinec v posledných 3 rokoch pobyť dlhší ako 90 dní počas šiestich po sebe nasledujúcich mesiacov,
- ✓ dokument preukazujúci zabezpečenie **ubytovania** na najmenej 6 mesiacov prechodného pobytu; v prípade kratšieho pobytu je potrebné preukazovať zabezpečenie ubytovania počas celého pobytu, napr.
 - potvrdenie ubytovacieho zariadenia o poskytnutí ubytovania,
 - nájomná zmluva s vlastníkom (podpisy prenajímateľa i nájomcu musia byť úradne overené),
 - čestné vyhlásenie fyzickej alebo právnickej osoby o poskytnutí ubytovania (podpis osoby musí byť úradne overený).

Každý dokument vydaný v inom ako slovenskom jazyku (okrem dokumentov v češtine) musí byť **preložený do slovenčiny úradným prekladateľom** (zoznam úradných prekladateľov (iba v slovenčine) je zverejnený na <https://obcan.justice.sk/infosud-registre/-/isu-registre/zoznam/prekladatel>). Ak je doklad preložený v zahraničí, musí byť zastupiteľským úradom SR potvrdené, že preklad vyhotovila oprávnená osoba.

Žiadny z dokumentov preukazujúcich ubytovanie a bezúhonnosť **nesmie byť starší ako 90 dní** ku dňu podania žiadosti o vydanie modrej karty.

Poplatky: 165,50 EUR za vydanie modrej karty EÚ (170 EUR v prípade žiadosti podanej na ZÚ SR)
99,50 EUR za podanie žiadosti o obnovenie modrej karty EÚ
4,50 EUR za vystavenie pobyťového preukazu

Po prijatí žiadosti o udelenie modrej karty vyplní policajný útvar formulár „*Žiadosť o vydanie potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta zodpovedajúceho vysokokvalifikovanému zamestnaniu*“ a spolu s časťou žiadosti o udelenie modrej karty a dokladmi preukazujúcimi účel pobytu, bezúhonnosť a zabezpečenie ubytovania ho zašle na Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. Ústredie na základe tejto žiadosti vystaví „*Potvrdenie o možnosti obsadenia pracovného miesta zodpovedajúceho vysokokvalifikovanému zamestnaniu*“ a zašle ho policajnému útvaru.

Pracovníci cudzineckej polície vydajú o prijatí žiadosti potvrdenie (posledná strana formulára žiadosti). V prípade, že cudzinec k žiadosti o udelenie modrej karty nepriloží všetky zákonom stanovené doklady, policajt prijme aj neúplnú žiadosť (cudzinec musí predložiť aspoň cestovný doklad). Oddelenie cudzineckej polície (policajný útvar) **o žiadosti rozhodne do 30 dní od jej doručenia** spolu so všetkými náležitosťami a rozhodnutie doručí štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo jeho splnomocnenému zástupcovi. Pri podávaní žiadosti na Slovensku pracovníci cudzineckej polície cudzinca požiadajú o kontaktné číslo mobilného telefónu. Po tom, čo je vyhotovený jeho doklad o pobyte (plastová

kartička), mu na toto číslo zašlú SMS, oznamujúcu, že jeho doklad je pripravený na prevzatie (v slovenčine). Doklad o pobyte je možné vyzdvihnúť osobne alebo prostredníctvom inej osoby oficiálne splnomocnenej na jeho prevzatie. Pri podávaní žiadosti v zahraničí prostredníctvom zastupiteľského úradu SR je potrebné spôsob poskytnutia informácie o rozhodnutí, ako aj spôsob prevzatia konzultovať s príslušným zastupiteľským úradom.

Ak je modrá karta udelená, do 30 dní od prevzatia dokladu o pobyte je potrebné na oddelení cudzineckej polície odovzdať **lekársky posudok** potvrdzujúci, že dotknutá osoba netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie. Ak však cudzinec podal žiadosť o vydanie modrej karty na policajnom útvar, musí lekárske posudok odovzdať **do 30 dní od podania žiadosti**. Posudok nesmie byť starší ako 30 dní a možno ho získať len vo vybraných **slovenských zdravotníckych zariadeniach** (pozri str. 47).

Ak cudzinec pre účely žiadosti o vydanie modrej karty odovzdal len písomný prísľub zamestnávateľa, je povinný **odovzdať pracovnú zmluvu** do 30 dní od prevzatia dokladu o pobyte.

Policajný útvar udelí modrú kartu na **štyri roky** alebo ak je obdobie trvania pracovného pomeru kratšie ako štyri roky, na obdobie trvania pracovného pomeru predĺžené o 90 dní. Žiadosť o obnovenie modrej karty podáva štátny príslušník tretej krajiny osobne na oddelení cudzineckej polície najneskôr v posledný deň platnosti modrej karty.

3.3 Mobilita štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci EÚ

Od 25. mája 2018 sú na Slovensku účinné nové zjednodušené pravidlá pre mobilitu štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci EÚ. Umožňujú študentom, výskumníkom a rodinným príslušníkom výskumných pracovníkov, ktorí sú držiteľmi povolenia na pobyt v niektorom z členských štátov EÚ, absolvovať krátkodobé pobyty na Slovensku bez povinnosti získať slovenský prechodný pobyt.

3.3.1 Mobilita študentov vysokých škôl

Študenti, ktorí sú držiteľmi dokladu o **pobyte na účel štúdia na vysokej škole** v niektorom členskom štáte, budú môcť absolvovať mobilitu na Slovensku v trvaní max. **360 dní** bez nutnosti žiadať o slovenský prechodný pobyt, ak:

- prichádzajú na mobilitu, ktorá sa uskutočňuje v rámci programu EÚ (napr. Erasmus+), programu slovenskej vlády (napr. Národný štipendijný program), viacstranného programu, ktorý podporuje mobilitu (napr. program CEEPUS) alebo v rámci dohody medzi vysokými školami, a
- vysoká škola v SR, na ktorej budú realizovať svoje štúdium, to **vopred oznámi** ministerstvu vnútra a spolu s oznámením zašle:
 - ✓ doklad o tom, že študent uskutočňuje časť štúdia na území SR **v rámci programu EÚ**, programu vlády SR alebo viacstranného programu, ktoré zahŕňajú opatrenia v oblasti mobility, alebo dohody medzi dvoma alebo viacerými inštitúciami vysokoškolského vzdelávania,
 - ✓ doklad o tom, že **prijala** štátneho príslušníka tretej krajiny **na štúdium**,
 - ✓ kópiu **dokladu o pobyte** študenta vydaného niektorým z členských štátov,
 - ✓ kópiu **cestovného dokladu** študenta,
 - ✓ informáciu o **dátume začiatku a ukončenia** mobility, a

- ✓ doklad preukazujúci **finančné zabezpečenie pobytu** vo výške životného minima na každý mesiac pobytu alebo potvrdenie VŠ, že študentovi počas jeho pobytu v SR poskytne dostatočné zdroje na pokrytie nákladov na živobytie, študijných nákladov a nákladov na vycestovanie späť do členského štátu.

Vysoká škola je povinná písomne oznamovať policajnému útvaru všetky **zmeny**, ktoré majú vplyv na vykonávanie mobility v SR, **do troch pracovných dní**, odkedy sa o nich dozvedela.

3.3.2 Mobilita výskumných pracovníkov

Výskumníci, ktorí sú držiteľmi dokladu o **pobyte na účel výskumu** v niektorom členskom štáte, budú môcť absolvovať výskumnú mobilitu na Slovensku v trvaní maximálne **jedného roka** bez nutnosti žiadať o slovenský prechodný pobyt, ak:

- ich hostujúca výskumná organizácia na Slovensku oznámi úmysel prijať takéhoto výskumníka na mobilitu ministerstvu vnútra a spolu s oznámením zašle:
 - ✓ doklad o tom, že výskumník **uskutočňuje časť výskumnej činnosti v SR**,
 - ✓ **dohodu o hostovaní** z členského štátu, ktorý mu udelil pobyt,
 - ✓ kópiu **dokladu o pobyte** výskumníka vydaného niektorým z členských štátov,
 - ✓ kópiu **cestovného dokladu** výskumníka,
 - ✓ informáciu o **dátume začiatku a ukončenia** mobility, a
 - ✓ doklad preukazujúci **finančné zabezpečenie pobytu** vo výške životného minima na každý mesiac pobytu alebo potvrdenie výskumnej organizácie, že výskumníkovi počas jeho pobytu v SR poskytne dostatočné zdroje na pokrytie nákladov na živobytie a nákladov na vycestovanie späť do členského štátu.

Výskumná organizácia je povinná písomne oznamovať policajnému útvaru všetky **zmeny**, ktoré majú vplyv na vykonávanie mobility v SR, **do troch pracovných dní**, odkedy sa o nich dozvedela.

3.3.3 Mobilita rodinných príslušníkov výskumníkov

Rodinní príslušníci výskumníkov, ktorí sú držiteľmi dokladu o **pobyte na účel zlúčenia rodiny** v niektorom členskom štáte, budú môcť výskumníkov sprevádzať aj počas pobytu na Slovensku bez nutnosti žiadať o slovenský prechodný pobyt, ak:

- hostujúca výskumná inštitúcia výskumníka, ktorého sú rodinnými príslušníkmi, oznámi ich úmysel uplatňovať mobilitu ministerstvu vnútra a spolu s oznámením zašle:
 - ✓ doklad, ktorým preukáže **rodinný vzťah** k výskumníkovi na mobilitu,
 - ✓ kópiu **dokladu o pobyte** rodinného príslušníka vydaného niektorým z členských štátov,
 - ✓ kópiu **cestovného dokladu** rodinného príslušníka,
 - ✓ informáciu o **dátume začiatku a ukončenia** mobility, a
 - ✓ doklad preukazujúci **finančné zabezpečenie pobytu** vo výške životného minima na každý mesiac pobytu alebo potvrdenie výskumnej organizácie, že rodinnému príslušníkovi počas jeho pobytu v SR poskytne dostatočné zdroje na pokrytie nákladov na živobytie a nákladov na vycestovanie späť do členského štátu.

Výskumná organizácia je povinná písomne oznamovať policajnému útvaru všetky **zmeny**, ktoré majú vplyv na vykonávanie mobility v SR, **do troch pracovných dní**, odkedy sa o nich dozvedela.

3.3.4 Oznamovacia povinnosť vysokých škôl a výskumných inštitúcií v súvislosti s mobilitou

Okrem povinnosti oznamovať úmysel **priať** študentov/výskumníkov, ktorí sú rezidentmi iných členských štátov na mobilitu na Slovensku (pozri časti 3.3.1 – 3.3.3), majú vysoké školy a výskumné organizácie oznamovaciu povinnosť aj v súvislosti s **vysielanými** študentmi/výskumníkmi.

Ak sú študenti/výskumníci z tretích krajín držiteľmi dokladu o pobyte na Slovensku a zamýšľajú realizovať mobilitu v inom členskom štáte EÚ, sú vysoké školy/výskumné organizácie povinné oznámiť tento ich úmysel policajnému útvaru **do troch pracovných dní**, odkedy sa o tomto úmysle dozvedeli.

3.4 Zamestnávanie občanov tretích krajín

Zamestnávanie štátnych príslušníkov tretích krajín je komplexnou záležitosťou, ktorého podmienky na Slovensku upravuje Zákon o službách zamestnanosti (č. 5/2004 Z. z.). Povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca opísané nižšie (napr. potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta) sú relevantné iba vzhľadom na výkon práce na Slovensku, nie v zahraničí.

V súčasnosti rozlišujeme **štyri formy prístupu k zamestnaniu štátnych príslušníkov tretích krajín** na Slovensku:

- a) s potvrdením o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta (VPM),
- b) s potvrdením o možnosti obsadenia VPM zodpovedajúceho vysokokvalifikovanému zamestnaniu (súvisiace so žiadosťou o modrú kartu EÚ),
- c) s povolením na zamestnanie,
- d) povolenie na zamestnanie ani potvrdenie o možnosti obsadenia VPM sa nevyžaduje.

Zamestnávateľ môže zamestnávať len štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý:

- a) je držiteľom modrej karty Európskej únie,
- b) má udelený prechodný pobyt na účel zamestnania na základe potvrdenia o možnosti obsadenia VPM,
- c) má udelené povolenie na zamestnanie a udelený prechodný pobyt na účel zamestnania,
- d) má udelené povolenie na zamestnanie (počas prvých 12 mesiacov od udelenia tohto pobytu) a udelený prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny,
- e) má udelené povolenie na zamestnanie (počas prvých 12 mesiacov od udelenia tohto pobytu) a udelený prechodný pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má priznané postavenie osoby s dlhodobým pobytom v členskom štáte Európskej únie,
- f) na ktorého zamestnanie sa nevyžaduje potvrdenie o možnosti obsadenia VPM ani povolenie na zamestnanie.

Štátny príslušník tretej krajiny podľa písm. **a) až e)** môže byť zamestnaný **len v pracovnom pomere**. V prípade, že povolenie na zamestnanie ani potvrdenie o možnosti obsadenia VPM nie sú vyžadované (pozri časť 3.4.1), je možné aj zamestnanie na základe **dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru** (napr. dohoda o vykonaní práce, dohoda o pracovnej činnosti, dohoda o brigádnickej práci študentov).

Cudzinec môže byť v určitom rozsahu, v špeciálnych prípadoch a podľa určených podmienok zamestnaný nielen ak mu bol udelený prechodný pobyt na účel zamestnania, ale aj napr. ak mu bol udelený **prechodný pobyt na účel štúdia, výskumu a vývoja, zlúčenia rodiny**, alebo osoby s postavením Slováka žijúceho v zahraničí. Podrobnosti a viac informácií uvádzame v časti 3.4.1 spolu s príkladmi, kedy **nie je vyžadované povolenie na zamestnanie a potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta**.

Cudzinec, ktorý bude na území Slovenskej republiky vykonávať **sústavnú vzdelávaciu alebo vedeckú činnosť** ako pedagogický zamestnanec, vysokoškolský učiteľ, výskumný/umelecký pracovník na vysokej škole, alebo výskumný/vývojový zamestnanec vo výskumnej činnosti, sa vo všeobecnosti uchádza o prechodný pobyt na účel zamestnania na základe potvrdenia o možnosti obsadenia VPM (ak nie je možné využiť iné relevantné účely pobytu – napr. účel výskumu a vývoja založený na dohode o hostovaní, účel osobitnej činnosti). Takejto osobe sa však potvrdenie o možnosti obsadenia VPM vydá **bez prihladenia na situáciu na trhu práce**.

Postupy pri zamestnávaní jednotlivých kategórií zamestnancov sú uvedené na stránke Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny (www.upsvar.sk/sluzby-zamestnanosti/zamestnavanie-cudzincov.html?page_id=272197).

V súvislosti so zamestnávaním cudzincov má zamestnávateľ nasledovné povinnosti:

- vyžiadať si od štátneho príslušníka tretej krajiny pred jeho prijatím do zamestnania platný doklad o pobyte a uchovávať jeho kópiu počas trvania zamestnania,
- uzavrieť pracovnoprávny vzťah v súlade so Zákonníkom práce,
- písomne informovať úrad práce o nástupe do zamestnania a o skončení zamestnania štátneho príslušníka tretej krajiny **do siedmich pracovných dní** odo dňa nástupu alebo skončenia zamestnania a spolu s touto informáciou doručiť úradu aj kópiu pracovnej zmluvy,
- písomne informovať úrad práce, ak štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bolo udelené povolenie na zamestnanie, alebo ktorý má udelený prechodný pobyt na účel zamestnania na základe potvrdenia o možnosti obsadenia VPM, nenastúpil do zamestnania, **do siedmich pracovných dní** odo dňa dohodnutého ako deň nástupu do práce,
- v prípade zamestnávania štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý nepotrebuje povolenie na zamestnanie, alebo potvrdenie o možnosti obsadenia VPM – oznámiť začiatok a skončenie jeho zamestnania úradu práce **do siedmich pracovných dní** prostredníctvom formulára „Informačná karta o vzniku/skončení pracovnoprávneho vzťahu alebo o vyslaní na výkon práce/skončení vyslania na výkon práce štátneho príslušníka tretej krajiny uvedeného v §23a ods. 1 zákona o službách zamestnanosti“, v dvoch vyhotoveniach (http://www.upsvar.sk/buxus/docs/SSZ/OISS/CUDZINCI/Priloha_9.rtf), spolu s dokladom preukazujúcim, že ide o cudzinca, ktorý nepotrebuje toto povolenie alebo potvrdenie a kópiou dokladu o uzatvorení pracovnoprávneho vzťahu,
- prihlásiť zamestnanca v príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne **pred nástupom do zamestnania**,

- prihlásiť zamestnanca v príslušnej zdravotnej poisťovni **do ôsmich pracovných dní** od vzniku pracovnoprávneho vzťahu,
- odhlásiť zamestnanca vo všetkých inštitúciách po skončení pracovnoprávneho vzťahu (v sociálnej poisťovni **do ôsmich dní**, v zdravotnej poisťovni **do ôsmich pracovných dní**),
- písomne oznámiť policajnému útvaru skončenie pracovného pomeru štátneho príslušníka tretej krajiny **do troch pracovných dní**,
- v prípade zamestnávania štátneho príslušníka tretej krajiny vykonávajúceho výskumnú činnosť na základe dohody o hostovaní – informovať Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR **bezodkladne najneskôr do dvoch mesiacov** o:
 - predčasnom ukončení dohody o hostovaní,
 - skutočnosti, ktorá naznačuje ukončenie účasti cudzinca na projekte výskumu a vývoja v priebehu dvoch mesiacov,
 - ukončení projektu výskumu a vývoja,
 - ukončení dohody o hostovaní,
 - skutočnosti, ktorá bráni riešeniu projektu výskumu a vývoja.

Zoznam úradov práce nájdete na stránke Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny http://www.upsvar.sk/urady-psvr.html?page_id=215.

Ďalšie informácie sú k dispozícii na stránkach jednotlivých úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (napr. http://www.upsvar.sk/zamestnavatel-1/cudzinci.html?page_id=260432&urad=239644), ako aj na stránke EURES (http://www.eures.sk/clanok_detail.php?katId=138).

3.4.1 Kto nepotrebuje povolenie na zamestnanie alebo potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta?

V súvislosti so zameraním tejto brožúry vyberáme z celkového zoznamu tie najdôležitejšie ustanovenia. Povolenie alebo potvrdenie nepotrebuje štátny príslušník tretej krajiny, ktorý:

- je **študent vysokej školy na Slovensku**, a má udelený prechodný pobyt na účel štúdia alebo sa na Slovensku zdržiava na základe mobility (pozri časť 3.3.1.), a pracuje najviac **20 hodín týždenne**,
- má udelený prechodný pobyt na **účel výskumu a vývoja** a vykonáva výskum alebo vývoj na základe **dohody o hostovaní** s výskumným pracoviskom,
- má udelený prechodný pobyt na **účel výskumu a vývoja** a jeho **pedagogická činnosť** v pracovnoprávnom vzťahu nepresiahne celkovo 50 dní v kalendárnom roku,
- na Slovensku vykonáva **výskum a vývoj na základe mobility** pozri časť 3.3.2.),
- úspešne **absolvoval štúdium** na strednej alebo vysokej škole na území SR,
- nedovršil 26 rokov veku, a bude zamestnávaný príležitostnými a časovo obmedzenými prácami v rámci výmeny medzi školami alebo v rámci programov pre mládež alebo programov pre vzdelávanie, ktorých sa Slovenská republika zúčastňuje,

- je pedagogickým zamestnancom, akademickým zamestnancom, vysokoškolským učiteľom, vedeckým, výskumným alebo vývojovým pracovníkom, ktorý je účastníkom odborného vedeckého podujatia, alebo výkonným umelcom, ktorý sa zúčastňuje na umeleckom podujatí, ak trvanie jeho pracovnoprávneho vzťahu alebo vyslania na výkon práce nepresiahne celkovo **30 dní v kalendárnom roku**,
- má udelený prechodný pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má priznané postavenie osoby s dlhodobým pobytom v členskom štáte EÚ, po uplynutí 12 mesiacov od začiatku pobytu na území SR,
- je **rodinným príslušníkom** držiteľa modrej karty alebo štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má udelený prechodný pobyt na **účel výskumu a vývoja** alebo štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý na Slovensku dočasne vykonáva výskum a vývoj na základe mobility (pozri časť 3.3.3.), a má udelený **prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny**, a to hneď po udelení tohto pobytu,
- je **rodinným príslušníkom občana členského štátu EÚ** a ktorý má právo na pobyt na území Slovenskej republiky,
- má udelený prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny, po uplynutí 12 mesiacov nepretržitého pobytu na území SR od udelenia tohto prechodného pobytu,
- má udelený trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
- má udelený prechodný pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má priznané postavenie Slováka žijúceho v zahraničí,
- je **prijatý do zamestnania na základe medzinárodnej zmluvy**, ktorou je SR viazaná a ktorá ustanovuje, že na prijatie štátneho príslušníka tretej krajiny do zamestnania nie je potrebné povolenie na zamestnanie (napr. programy pracovných dovolení s Kanadou a Novým Zélandom).

Povinnosti zamestnávateľa:

V prípade zamestnávania štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý nepotrebuje povolenie na zamestnanie, alebo potvrdenie o možnosti obsadenia VPM, je povinnosťou zamestnávateľa oznámiť začiatok a skončenie jeho zamestnania úradu práce, sociálnych vecí a rodiny príslušnému podľa miesta výkonu práce prostredníctvom formulára „*Informačná karta o vzniku/skončení pracovnoprávneho vzťahu alebo o vyslaní na výkon práce/skončení vyslania na výkon práce štátneho príslušníka tretej krajiny uvedeného v §23a ods. 1 zákona o službách zamestnanosti*“ – viď časť 3.4., str. 32.

Ďalšie dôležité ustanovenia:

- Cudzinci, na ktorých zamestnanie sa nevyžaduje povolenie na zamestnanie/resp. potvrdenie o možnosti obsadenia VPM, môžu okrem pracovného pomeru vykonávať pracovnú činnosť aj na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (napr. na základe dohody o vykonaní práce a pod.).
- Pre väčšinu cudzincov žiadajúcich o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania platí, že cudzinec/zamestnávateľ nemusí žiadať o osobitné povolenie na zamestnanie úrad práce,

ale na zastupiteľskom úrade SR v zahraničí alebo na príslušnom oddelení cudzineckej polície stačí podať iba jednu žiadosť (o udelenie prechodného pobytu). Potvrdenie o obsadení voľného pracovného miesta cudzincom si v rámci procesu posudzovania žiadosti od príslušného úradu práce vyžiada cudzinecká polícia.

- Úrad práce vydá potvrdenie o možnosti obsadenia VPM bez prihladenia na situáciu na trhu práce v prípade zamestnania štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má na Slovensku vykonávať sústavnú vzdelávaciu alebo vedeckú činnosť ako pedagogický zamestnanec, vysokoškolský učiteľ, výskumný alebo umelecký pracovník vysokej školy, výskumný alebo vývojový zamestnanec vo výskumnej činnosti.

3.4.2 Potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta

Ak štátny príslušník tretej krajiny nespadá do kategórie zamestnancov, ktorí môžu byť zamestnaní bez povolenia na zamestnanie alebo potvrdenia o možnosti obsadenia VPM, musí sa pred jeho zamestnaním zhodnotiť situácia na trhu práce. Voľné pracovné miesto, na ktoré má byť prijatý, musí byť zamestnávateľom vopred nahlásené úradu práce a cudzinec môže o prechodný pobyt na účel zamestnania s potvrdením o možnosti obsadenia VPM požiadať až o uplynutí zákonom stanovenej doby.

Povinnosti zamestnávateľa:

Zamestnávateľ, ktorý má záujem zamestnať štátneho príslušníka tretej krajiny, je povinný písomne oznámiť voľné pracovné miesto úradu práce príslušnému podľa miesta výkonu práce **najmenej 20 pracovných dní pred** dňom podania žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania. V prípade, že sa voľné pracovné miesto nepodarí obsadiť uchádzačom o zamestnanie, môže zamestnávateľ s cudzincom uzatvoriť pracovnú zmluvu alebo mu vydať prísľub na zamestnanie, ktorý sa prikladá k žiadosti o udelenie prechodného pobytu.

Ak cudzinec plánuje zmeniť zamestnanie, musí byť voľné pracovné miesto u nového zamestnávateľa oznámené príslušnému úradu práce najmenej 20 pracovných dní pred podaním oznámenia štátneho príslušníka tretej krajiny policajnému útvaru o tejto zmene, pričom sa bude prihliadať na situáciu na trhu práce a možnosť obsadenia VPM uchádzačmi o zamestnanie.

Upozornenie: V prípade úmyslu zamestnať cudzinca na vykonávanie **sústavnej vzdelávacej alebo vedeckej činnosti ako pedagogického zamestnanca, vysokoškolského učiteľa, výskumného alebo umeleckého pracovníka** na vysokej škole, alebo výskumného/vývojového zamestnanca vo výskumnej činnosti zamestnávateľ **nemá povinnosť nahlasovať** voľné pracovné miesto. Cudzinec tak môže **o prechodný pobyt požiadať hneď**, bez zdržania. Úrad práce v tomto prípade vydá na žiadosť policajného útvaru potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta bez prihladenia na situáciu na trhu práce.

Povinnosti štátneho príslušníka tretej krajiny:

Štátny príslušník tretej krajiny môže o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania požiadať na zastupiteľskom úrade SR v zahraničí alebo na policajnom útvare na Slovensku **najskôr po uplynutí 20 pracovných dní odo dňa nahlásenia VPM**.

Bližšie informácie k žiadosti o prechodný pobyt na účel zamestnania uvádzame v bode 3.2.4.

3.4.3 Potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta zodpovedajúceho vysokokvalifikovanému zamestnaniu (v súvislosti s modrou kartou EÚ)

V prípade, že má štátny príslušník tretej krajiny na Slovensku vykonávať vysokokvalifikované zamestnanie, môže požiadať o špeciálny druh prechodného pobytu – tzv. modrú kartu EÚ.

Pracovná zmluva (prípadne príslub na zamestnanie) v prípade takéhoto zamestnania musí byť uzavretá na obdobie **najmenej jedného roka** odo dňa udelenia modrej karty, pričom dohodnutá mzda musí byť vo výške najmenej **1,5-násobku priemernej mesačnej mzdy** zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky v príslušnom odvetví zverejnenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa podáva žiadosť o vydanie modrej karty¹⁰. Zamestnanec musí spĺňať podmienku vyššej odbornej kvalifikácie (kvalifikácia preukázaná dokladom o vysokoškolskom vzdelaní).

Povinnosti zamestnávateľa:

Zamestnávateľ, ktorý má záujem zamestnať štátneho príslušníka tretej krajiny na pracovné miesto zodpovedajúce vysokokvalifikovanému zamestnaniu, je povinný písomne oznámiť voľné pracovné miesto ústrediu práce **najmenej 15 pracovných dní pred** podaním žiadosti štátneho príslušníka tretej krajiny o pobyt.

Povinnosti štátneho príslušníka tretej krajiny:

Štátny príslušník tretej krajiny môže o udelenie modrej karty požiadať na zastupiteľskom úrade SR v zahraničí alebo na policajnom útvere na Slovensku **najskôr po uplynutí 15 pracovných dní odo dňa nahlásenia VPM**.

Bližšie informácie k žiadosti o vydanie modrej karty uvádzame v bode 3.2.5.

3.4.4 Povolenie na zamestnanie

Povolenie na zamestnanie sa vyžaduje v prípade zamestnania štátneho príslušníka tretej krajiny ak:

- bude zamestnaný na účel sezónneho zamestnania najviac 90 dní počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov,
- má udelený prechodný pobyt **na účel zlúčenia rodiny, v období do uplynutia 12 mesiacov od udelenia tohto prechodného pobytu** (okrem prípadov, kedy sa povolenie na zamestnanie nevyžaduje a rodinní príslušníci môžu začať pracovať hneď po udelení prechodného pobytu – pozri časť 3.4.1),
- má udelený prechodný pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má priznané postavenie osoby s dlhodobým pobytom v členskom štáte Európskej únie, v období do uplynutia 12 mesiacov od začiatku pobytu na území Slovenskej republiky,
- ak to ustanovuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná.

Povinnosti zamestnávateľa:

Zamestnávateľ, ktorý má záujem zamestnať štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý potrebuje

¹⁰ Štatistické údaje o výške priemernej mesačnej mzdy sú uvedené na stránke Štatistického úradu SR <http://statdat.statistics.sk>.

povolenie na zamestnanie, je povinný písomne oznámiť voľné pracovné miesto úradu práce príslušnému podľa miesta výkonu práce, **najmenej 15 pracovných dní pred** podaním žiadosti o udelenie povolenia na zamestnanie. Oznámenie VPM sa nevyžaduje v prípade osôb podľa písm. d).

Povinnosti štátneho príslušníka tretej krajiny:

Štátny príslušník tretej krajiny (alebo jeho zamestnávateľ) môže o udelenie povolenia na zamestnanie požiadať na úrade práce príslušnom podľa výkonu práce **najskôr po uplynutí 15 pracovných dní odo dňa nahlásenia VPM**. V prípade, že žiadosť predkladá zamestnávateľ, musí spolu so žiadosťou predložiť písomný súhlas štátneho príslušníka tretej krajiny s touto žiadosťou (podpis cudzinca musí byť overený).

Zákonná lehota na posúdenie žiadosti o udelenie povolenia na zamestnanie je 20 dní od doručenia žiadosti. Povolenie sa udeľuje na obdobie, počas ktorého by malo zamestnanie trvať, **najviac na 2 roky** (alebo na päť rokov, ak to ustanovuje medzinárodná zmluva). Správne poplatky za podanie žiadosti o udelenie povolenia na zamestnanie sa nevyberajú. Povolenie na zamestnanie môže úrad práce na žiadosť štátneho príslušníka tretej krajiny predĺžiť, a to i opakovane, najviac na obdobie dvoch rokov. Podmienkou predĺženia povolenia na zamestnanie je, že voľné pracovné miesto bude oznámené úradu práce najmenej 15 pracovných dní vopred (v prípadoch, kde to ustanovuje zákon) a zamestnanie sa bude vykonávať na tom istom pracovnom mieste a u toho istého zamestnávateľa. Písomnú žiadosť o predĺženie povolenia na zamestnanie je potrebné podať príslušnému úradu najskôr 90 dní a najneskôr 30 dní pred skončením platnosti udeleného povolenia na zamestnanie.

3.5 Povinnosti cudzincov po príchode na Slovensko

Okrem splnenia povinností týkajúcich sa získania víz a prechodného pobytu (viac podrobností o týchto povinnostiach v časti „*Navigácia*“, str. 2), sú štátni príslušníci tretích krajín povinní **hlásiť svoj pobyt** na území Slovenska (začiatok, miesto a predpokladanú dĺžku pobytu, ak im bolo udelené schengenské vízum, národné vízum alebo ak sa od nich vízum nevyžaduje; alebo začiatok pobytu, ak im bol udelený pobyt) **do 3 pracovných dní od vstupu do krajiny** príslušnému oddeleniu cudzineckej polície.

Hlásenie zvyčajne vykoná ubytovacie zariadenie (napr. hotel, hostel alebo internát), v ktorom sa cudzinec ubytuje. Ak má dotknutá osoba súkromné ubytovanie, je potrebné, aby zabezpečila odovzdanie/doručenie vyplneného tlačiva „Hlásenie pobytu“ na príslušné oddelenie cudzineckej polície. Formulár je možné stiahnuť zo stránky Ministerstva vnútra SR (<http://www.minv.sk/?hlasenie-pobytu-1>) v šiestich jazykových verziách, no musí byť vyplnený v slovenčine. Formuláre sú dostupné aj na jednotlivých oddeleniach cudzineckej polície. (*Zoznam oddelení cudzineckej polície* nájdete na str. 45).

Štátny príslušník tretej krajiny s oprávneným pobytom je povinný hlásiť policajnému útvaru **zmenu** miesta pobytu, mena, priezviska, osobného stavu, štátnej príslušnosti a údajov v pase v lehote **do piatich pracovných dní** odo dňa, keď zmena nastala.

Taktiež je povinný oznámiť policajnému útvaru, že:

- sa bude zdržiavať na Slovensku mimo miesta udeleného pobytu nepretržite viac ako 30 dní,
- účel, na ktorý mu bol pobyt udelený, zanikol a to do troch pracovných dní od kedy táto skutočnosť nastala.

4. Príchod na Slovensko s rodinnými príslušníkmi

4.1 Právo na pobyt rodinných príslušníkov občanov EÚ/EHP/Švajčiarska, ktorí pochádzajú z tretích krajín

Špecifické pravidlá pre vstup a pobyt na Slovensku platia pre občanov tretích krajín, ktorí sú rodinnými príslušníkmi občanov EÚ/EHP/Švajčiarska. **Za rodinného príslušníka** občana EÚ/EHP/ Švajčiarska **sa považuje**:

- a) jeho/jej manželka/manžel,
- b) jeho/jej dieťa mladšie ako 21 rokov, jeho nezaopatrené dieťa a takéto deti jeho/jej manželky/manžela,
- c) jeho/jej závislý priamy príbuzný v zostupnej alebo vzostupnej línii a takáto osoba jeho/jej manželky/manžela,
- d) akýkoľvek iný rodinný príslušník, na ktorého sa nevzťahujú písmená a) až c) a je nezaopatrenou osobou v krajine, z ktorej prichádza,
- e) akýkoľvek iný rodinný príslušník, na ktorého sa nevzťahujú písmená a) až c) a je členom jeho/jej domácnosti,
- f) akýkoľvek iný rodinný príslušník, na ktorého sa nevzťahujú písmená a) až c) a je z vážnych zdravotných dôvodov odkázaný na jeho/jej starostlivosť,
- g) jeho/jej partner, s ktorým má občan Únie trvalý, riadne osvedčený vzťah,
- h) štátny príslušník tretej krajiny s právom pobytu v rovnakom členskom štáte, kde má pobyt aj občan Slovenskej republiky, s ktorým sa štátny príslušník tretej krajiny navráti na pobyt alebo sa k nemu pripája na pobyt späť na územie Slovenskej republiky a spĺňa niektorú z podmienok uvedených v písmenách a) až g) vo vzťahu k štátnemu občanovi SR.

Ak rodinný príslušník občana EÚ/EHP/Švajčiarska vstupuje do schengenského priestoru z tretej krajiny, má povinnosť vybaviť si **víza** na vstup, ak podlieha vízovej povinnosti. O víza môže požiadať na príslušnom veľvyslanectve/konzuláte (vydávajú sa bezplatne a čo najskôr, na základe zrýchleného postupu, pričom rozhodovanie by nemalo trvať dlhšie než 15 dní) alebo priamo na hraniciach, pri vstupe do schengenského priestoru. Základom pre vydanie víza je jednoznačné preukázanie rodinného vzťahu k občanovi EÚ/EHP/Švajčiarska. Pre všeobecné informácie o vízach pozri časť „Schengenské víza“ (str. 10).

Ak sa rodinný príslušník pohybuje v rámci schengenského priestoru a prichádza z jednej krajiny do druhej, nepotrebuje víza, ak sprevádza občana EÚ/EHP/Švajčiarska, ktorého je rodinným príslušníkom alebo sa k nemu pripája. Skutočnosť rodinného vzťahu a sprevádzania/pripájania sa musí byť jednoznačne zrejmá. V prípade, že rodinný príslušník cestuje sám, môže byť od neho preukázanie sa vízom požadované.

Rodinný príslušník občana EÚ/EHP/Švajčiarska, ktorý má platný cestovný doklad, sa môže na Slovensku zdržiavať (bez ďalších povinností) po dobu **3 mesiacov od vstupu** na územie Slovenska, ak

sprevádza/pripája sa k občanovi EÚ/EHP/Švajčiarska, ktorého je rodinným príslušníkom. Začiatok pobytu musí tento rodinný príslušník nahlásiť na príslušnom oddelení cudzineckej polície do 10 pracovných dní od vstupu na územie SR.

Ak rodinný príslušník plánuje na Slovensku pobyt **dlhší ako 3 mesiace**, musí požiadať o vydanie dokladu o pobyte s názvom „**Pobytový preukaz rodinného príslušníka občana EÚ**“ na príslušnom oddelení cudzineckej polície do 30 dní od uplynutia 3 mesiacov od vstupu na územie Slovenskej republiky. Úplná žiadosť pozostáva z týchto dokumentov:

- ✓ vyplnený formulár „**Žiadosť o vydanie dokladu rodinného príslušníka s právom na pobyt**“ (rovnaký ako „**Žiadosť o registráciu práva občana Únie**“, dostupný na <http://www.minv.sk/?pobyt-cudzinca>, formuláre sú dostupné aj na jednotlivých oddeleniach cudzineckej polície),
- ✓ **platný cestovný doklad,**
- ✓ **2 aktuálne fotografie tváre 3 x 3,5 cm,**
- ✓ **dokument preukazujúci existenciu rodinného vzťahu s občanom EÚ/EHP/Švajčiarska** (napr. sobášny list, rodný list), vyššie overený, teda apostilovaný alebo superlegalizovaný, a preložený do slovenčiny úradným prekladateľom (zoznam úradných prekladateľov (iba v slovenčine) je zverejnený na <https://obcan.justice.sk/infosud-registre/-/isu-registre/zoznam/prekladatel>). Ak je doklad preložený v zahraničí, musí byť zastupiteľským úradom SR potvrdené, že preklad vyhotovila oprávnená osoba.
- ✓ **potvrdenie o registrácii pobytu garanta** (občana EÚ/EHP/Švajčiarska, ktorého je osoba rodinným príslušníkom).

Poplatky: 4,50 EUR za vystavenie pobytového preukazu

Poznámka: Pre rodinných príslušníkov občanov Slovenskej republiky, ktorí sú občanmi tretích krajín, platia osobitné pravidlá.

4.2 Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny v prípade rodín z tretích krajín

Rodinní príslušníci občana tretej krajiny, ktorý má udelený pobyt na Slovensku, plánujúci sa k nemu pripojiť na obdobie **dlhšie ako 90 dní**, musia požiadať o prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny. V súlade s platnými predpismi sú **za rodinných príslušníkov považované nasledujúce osoby**:

- a) manžel/ka, ak majú manželia najmenej 18 rokov,
- b) slobodné dieťa štátneho príslušníka tretej krajiny a jeho/jej manžela/manželky, mladšie ako 18 rokov,
- c) slobodné dieťa štátneho príslušníka tretej krajiny, mladšie ako 18 rokov,

- d) slobodné dieťa manžela/manželky štátneho príslušníka tretej krajiny, mladšie ako 18 rokov,
- e) nezaopatrené slobodné dieťa štátneho príslušníka tretej krajiny, staršie ako 18 rokov alebo nezaopatrené slobodné dieťa jeho/jej manžela/manželky, staršie ako 18 rokov, ktoré sa o seba nedokáže postarať z dôvodu dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu,
- f) rodič štátneho príslušníka tretej krajiny alebo rodič jeho/jej manžela/manželky, ktorý je odkázaný na jeho/jej starostlivosť, a v krajine, odkiaľ prichádza, nepožíva náležitú rodinnú podporu.

Žiadosť sa predkladá osobne **v zahraničí** na slovenskom veľvyslanectve/konzuláte teritoriálne kompetentnom pre domovskú krajinu cudzinca **alebo na Slovensku** na príslušnom oddelení cudzineckej polície. Na cudzineckej polícii môže byť žiadosť prijatá, len ak sa štátny príslušník tretej krajiny zdržiava na Slovensku, keďže:

- má platné povolenie na pobyt,
- má udelený tolerovaný pobyt,
- je držiteľom národného víza (pozri kapitolu 3.1.2 *Národné víza*),
- ide o štátneho príslušníka tretej krajiny, u ktorého sa vízum nevyžaduje, alebo
- ide o držiteľa osvedčenia Slováka žijúceho v zahraničí.

Je nevyhnutné podať úplnú žiadosť so všetkými prílohami, inak nebude prijatá. Ak zastupiteľský úrad alebo policajný útvar žiadosť neprijme, poskytne žiadateľovi písomnú informáciu o tom, ktoré doklady musí doložiť, aby sa jeho žiadosť prijala. Ak sa žiadosti o udelenie prechodného pobytu vyhovie, policajný útvar zašle žiadateľovi písomné oznámenie, že mu bol pobyt udelený, v ktorom uvedie dátum udelenia a dátum skončenia platnosti jeho pobytu.

Úplná žiadosť pozostáva z týchto dokumentov:

- ✓ vyplnený **formulár „Žiadosť o udelenie prechodného pobytu“**
(http://www.minv.sk/swift_data/source/policia/hranicna_a_cudzinecka_policia/ocp/ziadosti/pobyt/udelenie_prechodneho_pobytu_2016.pdf, musí byť vyplnený v slovenčine),
- ✓ **2 aktuálne fotografie tváre** 3 x 3,5 cm,
- ✓ **platný cestovný doklad** (iba k nahliadnutiu, policajt vyhotoví fotokópiu cestovného dokladu),
- ✓ doklad preukazujúci **účel pobytu** – potvrdzujúci existenciu **rodinného vzťahu** s občanom tretej krajiny (tzv. garantom), napr. sobášny list, rodný list, (vyššie overený, teda apostilovaný alebo superlegalizovaný) a v prípade potreby aj iný doklad preukazujúci, že štátny príslušník tretej krajiny môže byť považovaný za rodinného príslušníka (napr. o tom, že ide o rodiča odkázaného na starostlivosť),
- ✓ **súhlas** druhého rodiča, ktorému nebolo slobodné dieťa mladšie ako 18 rokov zverené do osobnej starostlivosti a ktorý má právo sa s ním stretávať,
- ✓ dokument preukazujúci dostatočné **finančné zabezpečenie pobytu** – **čestné vyhlásenie garanta**, že žiadateľovi poskytne finančné a hmotné zabezpečenie počas jeho pobytu v SR

spolu s pracovnou zmluvou, potvrdením zamestnávateľa o výške vyplácanej mzdy alebo potvrdením o zostatku na účte vedenom v banke na meno garanta,

- ✓ **výpis/y z registra trestov**, (vyššie overený/é, teda **apostilovaný/é alebo superlegalizovaný/é**), z domovskej krajiny cudzinca a z každej krajiny, kde mal cudzinec v posledných 3 rokoch pobyť dlhší ako 90 dní počas šiestich po sebe nasledujúcich mesiacov,
- ✓ dokument preukazujúci zabezpečenie **spoločného ubytovanie s garantom** na najmenej 6 mesiacov prechodného pobytu; v prípade kratšieho pobytu je potrebné preukazovať zabezpečenie ubytovania počas celého pobytu, napr.
 - potvrdenie ubytovacieho zariadenia o poskytnutí ubytovania,
 - nájomná zmluva s vlastníkom (podpisy prenajímateľa i nájomcu musia byť úradne overené),
 - čestné vyhlásenie fyzickej alebo právnickej osoby o poskytnutí ubytovania (podpis osoby musí byť úradne overený).

Každý dokument vydaný v inom ako slovenskom jazyku (okrem dokumentov v češtine) musí byť **úradne preložený do slovenčiny slovenským prekladateľom** (zoznam úradných prekladateľov (iba v slovenčine) je zverejnený na <https://obcan.justice.sk/infosud-registre/-/isu-registre/zoznam/prekladatel>). Ak je doklad preložený v zahraničí, musí byť zastupiteľským úradom SR potvrdené, že preklad vyhotovila oprávnená osoba.

Žiadny z dokumentov preukazujúcich súhlas, finančné zabezpečenie, bezúhonnosť a ubytovanie nesmie byť starší ako 90 dní. Starší ako 90 dní môže byť v prípade tohto druhu prechodného pobytu dokument preukazujúci účel pobytu (napr. matričný doklad, t. j. rodný alebo sobášny list).

V prípade **žiadosti o obnovenie prechodného pobytu** už nie je potrebné predkladať výpis z registra trestov. Je však potrebné predložiť potvrdenie o **zdravotnom poistení** na meno cudzinca na území SR.

Poplatky: 132,50 EUR za podanie žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel zlúčenia rodiny (135 EUR v prípade žiadosti podanej na zastupiteľskom úrade SR)
66 EUR za podanie žiadosti o obnovenie pobytu
4,50 EUR za vystavenie pobytového preukazu

Pracovníci cudzineckej polície vydajú o prijatí žiadosti potvrdenie (posledná strana formulára žiadosti). Oddelenie cudzineckej polície (policačný útvar) o **žiadosti rozhodne do 90 dní od jej doručenia** spolu so všetkými náležitosťami. (Ak ide o manžela alebo dieťa do 18 rokov štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý zastupuje alebo pracuje pre významného zahraničného investora, lehota na rozhodnutie o žiadosti o udelenie prechodného pobytu je 30 dní.) Písomné **rozhodnutie** o žiadosti vydá, len ak žiadosti nevyhoví. V prípade, že žiadosti vyhoví, rozhodnutie sa nevydáva, ale cudzincovi sa zašle písomné **oznámenie o udelení prechodného pobytu**. Pri podávaní žiadosti na Slovensku pracovníci cudzineckej polície cudzinca požiadajú o kontaktné číslo mobilného telefónu. Po tom, čo je vyhotovený jeho doklad o pobyte (plastová kartička), mu na toto číslo zašlú SMS, oznamujúcu, že jeho doklad je pripravený na prevzatie (v slovenčine). Doklad o pobyte je možné vyzdvihnúť osobne alebo prostredníctvom inej osoby oficiálne splnomocnenej na jeho prevzatie. Pri podávaní žiadosti v zahraničí prostredníctvom zastupiteľského úradu SR je potrebné spôsob poskytnutia informácie o rozhodnutí, ako aj spôsob prevzatia konzultovať s príslušným zastupiteľským úradom.

V prípade, že žiadateľ podal žiadosť o udelenie prechodného pobytu vo väčšom časovom predstihu a oddelenie cudzineckej polície o žiadosti rozhodne skôr ako 30 dní pred plánovaným začiatkom vykonávania činnosti (účelu pobytu), OCP stanoví začiatok udeleného prechodného pobytu presne 30 dní pred plánovaným začiatkom vykonávania činnosti (účelu pobytu). Ak je čas medzi rozhodnutím OCP o udelení prechodného pobytu a plánovaným začiatkom vykonávania činnosti (účelu pobytu) kratší ako 30 dní, dátum rozhodnutia o udelení prechodného pobytu je zároveň začiatkom udeleného prechodného pobytu.

Ak je prechodný pobyt udelený, do 30 dní od prevzatia dokladu o pobyte je potrebné na oddelení cudzineckej polície odovzdať dokument **preukazujúci zdravotné poistenie** na celú dobu pobytu na Slovensku (poistenie musí byť uzavreté **najneskôr do 3 pracovných dní** od prevzatia dokladu o pobyte; ak je uzavreté v zahraničí, je potrebné zabezpečiť oficiálny preklad dokumentu do slovenčiny, povinnosť prekladu sa nevzťahuje na dokumenty vydané v češtine) a **lekársky posudok** potvrdzujúci, že dotknutá osoba netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie. Posudok nesmie byť starší ako 30 dní a možno ho získať len vo vybraných **slovenských zdravotníckych zariadeniach** (pozri str. 47).

Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny sa udeľuje do skončenia platnosti pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny, ku ktorému si rodina uplatňuje právo na zlúčenie, najviac však na päť rokov. Vo všeobecnosti môžu rodinní príslušníci na území SR podnikáť. Podmienky zamestnania sa líšia v závislosti od druhu pobytu, ktorý je udelený garantovi, pozri tiež časť 3.4. *Zamestnávanie občanov tretích krajín* (str. 32).

Pracovné povolenie alebo potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta nie sú vyžadované v prípade:

- rodinných príslušníkov výskumníka s prechodným pobytom na účel výskumu a vývoja, ktorí majú udelený prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny, a to hneď po udelení prechodného pobytu,
- rodinných príslušníkov držiteľa modrej karty, ktorí majú udelený prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny, a to hneď po udelení prechodného pobytu,
- rodinných príslušníkov občana členského štátu EÚ, ktorí majú právo na pobyt na území Slovenskej republiky,
- rodinných príslušníkov výskumníka na mobilite, ktorí s ním uplatňujú mobilitu na Slovensko počas prechodného pobytu v inom členskom štáte EÚ,
- iných rodinných príslušníkov, po uplynutí 12 mesiacov nepretržitého pobytu na území SR od udelenia prechodného pobytu na účel zlúčenia rodiny.

V prípade, že sa povolenie na zamestnanie/resp. potvrdenie o možnosti obsadenia VPM nevyžaduje, môžu zamestnanci okrem pracovného pomeru vykonávať pracovnú činnosť aj na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (napr. na základe dohody o vykonaní práce a pod.). Podrobnosti sú uvedené v časti 3.4.

V prípade, že rodinný príslušník nespadá do kategórie zamestnancov s jednoduchšími podmienkami zamestnania a je vyžadované povolenie na zamestnanie, tento štátny príslušník tretej krajiny môže byť zamestnaný iba v pracovnom pomere. Úrad práce môže udeliť povolenie na zamestnanie osobe, ktorá

má udelený prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny, v období do uplynutia 12 mesiacov od udelenia prechodného pobytu. Po uplynutí tohto obdobia cudzinec už nepotrebuje povolenie na zamestnanie a môže byť zamestnaný aj na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Proces uchádzania sa o povolenie na zamestnanie je uvedený v časti 3.4.4.

5. Ďalšie praktické informácie

5.1 Oddelenia cudzineckej polície na Slovensku a ich teritoriálna kompetencia

Poznámka: Niektorí pracovníci oddelení cudzineckej polície komunikujú výhradne v slovenčine. Preto odporúčame tým, ktorí slovenčine nerozumejú, aby prišli na oddelenie cudzineckej polície v sprievode niekoho, kto slovenčinu ovláda. Taktiež odporúčame rátať s časovou rezervou, keďže čakanie v poradovníku môže byť časovo náročné. V bežnej praxi si žiadatelia vyzdvihujú poradové lístky v skorých ranných hodinách. Môže sa stať, že v neskorších hodinách dňa už žiadne lístky nebudú k dispozícii a návštevu oddelenia cudzineckej polície bude potrebné zopakovať inokedy.

ÚRADNÉ HODINY ODDELENÍ CUDZINECKEJ POLÍCIE

	OCP BRATISLAVA	OSTATNÉ OCP
Pondelok	8:00 – 15.00	7.30 – 12.00, 12.30 – 15.00
Utorok	8:00 – 15.00	
Streda	8:00 – 17.00	7.30 – 12.00, 12.30 – 17.30
Štvrtok	8:00 – 15.00	
Piatok	8:00 – 14.00	7.30 – 12.00

KONTAKT NA ODDELENIA CUDZINECKEJ POLÍCIE

TERITORIÁLNE POKRYTIE (OKRESY)

Bratislava Regrútska 4, Bratislava 831 07, ocppzba@minv.sk +421-9610-36999 +421-9610-36959	Bratislava I. - V.
Dunajská Streda Adorská 34, Dunajská Streda 929 01, ocppz.dunajskastreda@minv.sk +421-96111-3200 +421-96111-3209	Dunajská Streda, Galanta, Senec
Trnava Paulínska 13, Trnava 917 01, ocppz.trnava@minv.sk +421-96110-6153/6154/6158/6161/6163/6164 +421-96110-6159	Trnava, Malacky, Pezinok, Piešťany, Senica, Skalica
Nitra Kalvárska 2, Nitra 949 01, ocp.nitra@minv.sk +421-96130-3230 +421-96130-3209	Nitra, Hlohovec, Partizánske, Topoľčany, Zlaté Moravce

**KONTAKT NA ODDELENIA
CUDZINECKEJ POLÍCIE**

**TERITORIÁLNE POKRYTIE
(OKRESY)**

Nové Zámky Bitúnkova 8, Nové Zámky 949 36, ocp.novezamky@minv.sk +421-96133-3208/3201 +421-96130-4021	Nové Zámky, Komárno, Levice, Šaľa
Trenčín Jílemnického 2, Trenčín 911 01, ocptn@minv.sk +421-96120-3234 +421-96120-3209	Trenčín, Bánovce nad Bebravou, Ilava, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov
Banská Bystrica Sládkovičova 4343/25, Banská Bystrica 974 05, ocppzbb@minv.sk +421-96160-3230 +421-96160-3219	Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Brezno, Detva, Krupina, Zvolen, Žarnovica, Žiar nad Hronom
Rimavská Sobota Hviezdoslavova 35, Rimavská Sobota 979 01, ocppzrs@minv.sk +421-96168-3205 +421-96168-3209	Rimavská Sobota, Lučenec, Poltár, Revúca, Veľký Krtíš
Žilina Hviezdoslavova 436/6, Kysucké Nové Mesto 024 01 (Stránkovanie a vybavovanie cudzincov je na adrese: Bánovská cesta 8111/1, Žilina 010 01), ocpza@minv.sk +421-96140-3205/3216 +421-96140-3209	Žilina, Bytča, Čadca, Dolný Kubín, Kysucké Nové Mesto, Liptovský Mikuláš, Martin, Námestovo, Ružomberok, Turčianske Teplice, Tvrdošín
Košice Trieda SNP 35, Košice 040 01, kosicec@minv.sk +421-9619-31208 +421-9619-31209	Košice I. – IV., Košice – okolie, Gelnica, Rožňava, Spišská Nová Ves
Michalovce Štúrova 1, Michalovce 071 01, michaloc@minv.sk +421-96172-3220 +421-96172-3209	Michalovce, Humenné, Medzilaborce, Snina, Sobrance, Trebišov
Prešov Ľubochňianska 2, Prešov 080 01, presovc@minv.sk +421-96180-3205 +421-96180-3209	Prešov, Bardejov, Kežmarok, Levoča, Poprad, Sabinov, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník, Vranov nad Topľou

Kontaktné údaje sú zverejnené na <https://www.minv.sk/?ocp-1>.

5.2 Slovenské veľvyslanectvá a konzuláty v zahraničí

Zoznam slovenských veľvyslanectiev a konzulátov je k dispozícii na stránke Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky:

www.mzv.sk/sk/ministerstvo/slovenske_zastupitelstva-vsetky_zastupitelstva

5.3 Zdravotnícke zariadenia relevantné pre prechodný pobyt

V súvislosti s prechodným pobytom musia občania tretích krajín predložiť lekársky posudok potvrdzujúci, že netrpia chorobou ohrozujúcou verejné zdravie. Takéto posudky vydávajú nasledujúce lekárske zariadenia:

Bratislavský samosprávny kraj

- Poliklinika cudzokrajných chorôb, ZAMA s. r. o., Americké námestie 3, **Bratislava**, tel.: +421 2 52925688, fax: +421 2 52962732, info@cudzokrajne.sk, www.cudzokrajne.sk
- Inštitút očkovania a cestovnej medicíny s. r. o., Teslova 33, **Bratislava**, tel.: +421 2 44635473, mobil: +421 915 889054, bakos@inocem.sk, www.inocem.sk

Nitriansky samosprávny kraj

- Infekčná klinika, Ambulancia pre cudzokrajné choroby Fakultnej nemocnice Nitra, Špitálska 6, **Nitra**, tel.: +421 37 6545 955, cudzokrajna.ambulancia@fnnitra.sk, www.fnnitra.sk

Trenčiansky samosprávny kraj

- Ambulancia infektológie a tropickej medicíny, Spoločnosť INF TROP-MED s. r. o., Nábrežná 5, **Prievidza**, tel.: +421 46 5113311, jpetrickova@uniklinika.sk

Žilinský samosprávny kraj

- Klinika infektológie a cestovnej medicíny Univerzitnej nemocnice Martin, Kollárova 2, **Martin**, tel.: +421 43 4203637, trtilkova@unm.sk, <https://www.unm.sk/klinika-infektologie-cestovnej-mediciny>
- Inštitút očkovania a cestovnej medicíny s. r. o., ŽILPO, s. r. o., Vysokoškolákov 31, **Žilina**, mobil: +421 915 889054, bakos@inocem.sk, www.inocem.sk

Banskobystrický samosprávny kraj

- Ambulancia pre cudzokrajné choroby a cestovnú medicínu, Oddelenie infektológie Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici 1, **Banská Bystrica**, tel.: 048/433 53 15, <https://www.fnspfd.sk/index.php/oddelenie-infektologie>.

Košický samosprávny kraj

- Klinika infektológie a cestovnej medicíny Univerzitnej nemocnice L. Pasteura, Rastislavova 43, **Košice**, tel.: +421 55 615 2204, occh@fnlp.sk, <http://www.unlp.sk>
- Stredisko cestovnej medicíny – Infektologická ambulancia, LV-Medical, s.r.o., Gemerská 3, **Košice**, tel.: +421 55 62 50 555, ladislav.virag@lv-medical.sk, www.lv-medical.sk

Vyšetrenie je možné absolvovať na ľubovoľnej z vyššie uvedených kliník, nemusí ísť o kliniku najbližšie k miestu pobytu. Ceny za vyšetrenie sa môžu na jednotlivých klinikách líšiť. Zoznam pracovísk pre cudzokrajné choroby a tropickú medicínu, ktoré vydávajú požadovaný lekársky posudok je dostupný na stránke www.minv.sk/?vizova-info-typy-viz-1.

6. Osvedčovanie dokladov vydaných v cudzine na použitie v Slovenskej Republike

Listiny vydávané súdmi alebo inými úradmi v cudzine, ktoré sú v krajine vydania považované za **verejné listiny**, môžu byť ako verejné listiny použité aj na Slovensku, ak sú opatrené predpísanými osvedčeniami. Špeciálne osvedčenia sa nevyžadujú, ak tak ustanovujú mnohostranné a dvojstranné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Apostila

Haagsky dohovor o zrušení požiadavky vyššieho overenia zahraničných verejných listín z 5. októbra 1961 je medzinárodný dohovor, ktorý špecifikuje spôsob, akým sa môže dokument vydaný v krajine, ktorá dohovor podpísala, použiť na legálne účely v ostatných krajinách, ktoré sú stranami dohovoru.

Ak krajina, ktorá pristúpila k Haagskemu dohovoru, osvedčí listinu tzv. apostilou (viac o apostile na www.hcch.net), takto overený doklad sa ďalej neosvedčuje, predloží sa na preklad z cudzieho jazyka do slovenčiny úradnému prekladateľovi (na Slovensku) a je pripravený na predloženie slovenským úradom.

Zoznam krajín, ktoré podpísali Haagsky dohovor, nájdete na www.hcch.net/index_en.php?act=conventions.status&cid=41

Zoznam inštitúcií, ktoré sú v jednotlivých štátoch kompetentné na vydanie apostily, spolu s ich kontaktnými údajmi a výškou poplatku, nájdete na <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/authorities1/?cid=41>.

Superlegalizácia

V prípade, že krajina, v ktorej bola listina vydaná, nie je stranou Haagskeho dohovoru a jednoduchší postup (použitím apostily) sa nemôže aplikovať, cudzozemské listiny určené na použitie na území Slovenskej republiky podliehajú legalizácii (ministerstvom zahraničných vecí vydávajúceho štátu) a superlegalizácii (zastupiteľským úradom SR príslušným pre štát vydania listiny). Zastupiteľský úrad SR superlegalizáciou potvrdzuje pravosť úradnej počiатky ministerstva zahraničných vecí štátu, z ktorého doklad pochádza. Honorárne konzuláty nie sú oprávnené superlegalizovať dokumenty.

Osvedčovanie pravosti podpisu, správnosti prekladu a fotokópie listiny

Zastupiteľské úrady SR v zahraničí vykonávajú aj notársku činnosť – osvedčujú pravosť podpisov na listinách, správnosť prekladov dokumentov z úradného jazyka štátu pôsobenia do slovenčiny a správnosť fotokópie listiny. Pravosť podpisov a fotokópii overujú aj slovenské honorárne konzuláty.

Správny poplatok za každý legalizačný úkon na Ministerstve zahraničných vecí a európskych záležitostí SR je **20 €**, pričom úhrada poplatku je možná len použitím tzv. e-kolku (potvrdenie o úhrade správneho/súdneho poplatku). Kolok je možné zakúpiť výlučne na pobočkách Slovenskej pošty.

Kontakt:**Pracovisko overovania dokladov – Pražská 7**

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

Poštová adresa:**Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky**

Konzulárny odbor - legalizácia

Hlboká cesta 2, 833 36 Bratislava, Slovenská republika

Telefón/informácie:

+421 2 5978 5978, +421 90607 5978, 02/5978 1111

ÚRADNÉ HODINY:

Pondelok	8:00 – 15:00
Streda	8:00 – 18:00
Štvrtok	8:00 – 12:00

Kontakt: http://www.mzv.sk/sk/cestovanie_a_konzularne_info/overovanie_dokladov-pracovisko_overovania_dokladov

Ako zabezpečiť oficiálny preklad do slovenčiny?

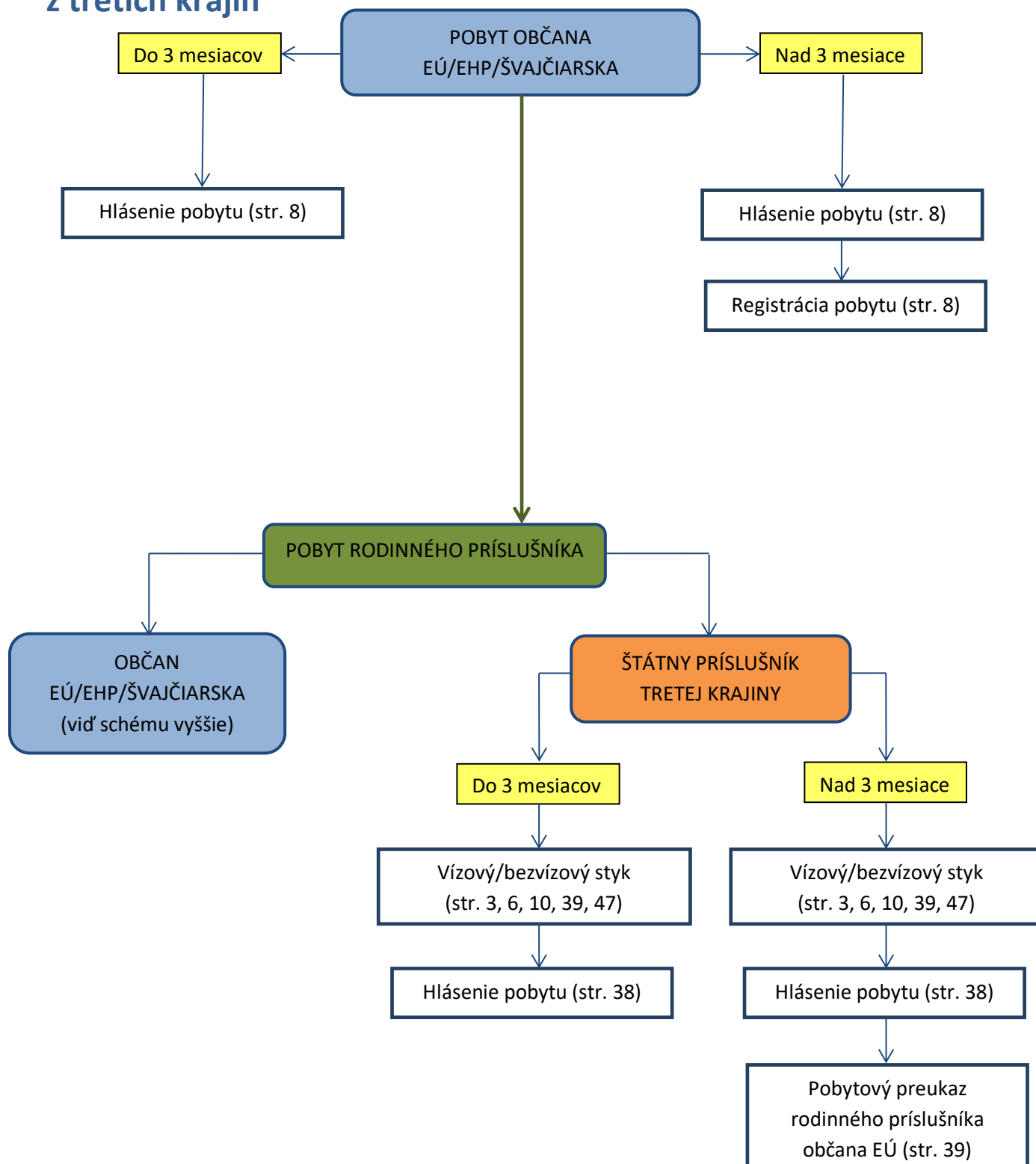
Ak sú prekladateľské služby dostupné na zastupiteľskom úrade, zastupiteľský úrad môže vyhotoviť preklad dokumentov. V prípade, ak bol dokument preložený slovenským zastupiteľským úradom, nie je nutné žiadne ďalšie overovanie. Ak bol preklad vyhotovený externým prekladateľom v zahraničí, zastupiteľský úrad môže overiť zhodu originálu s prekladom z oficiálneho jazyka krajiny pôsobenia do slovenčiny.

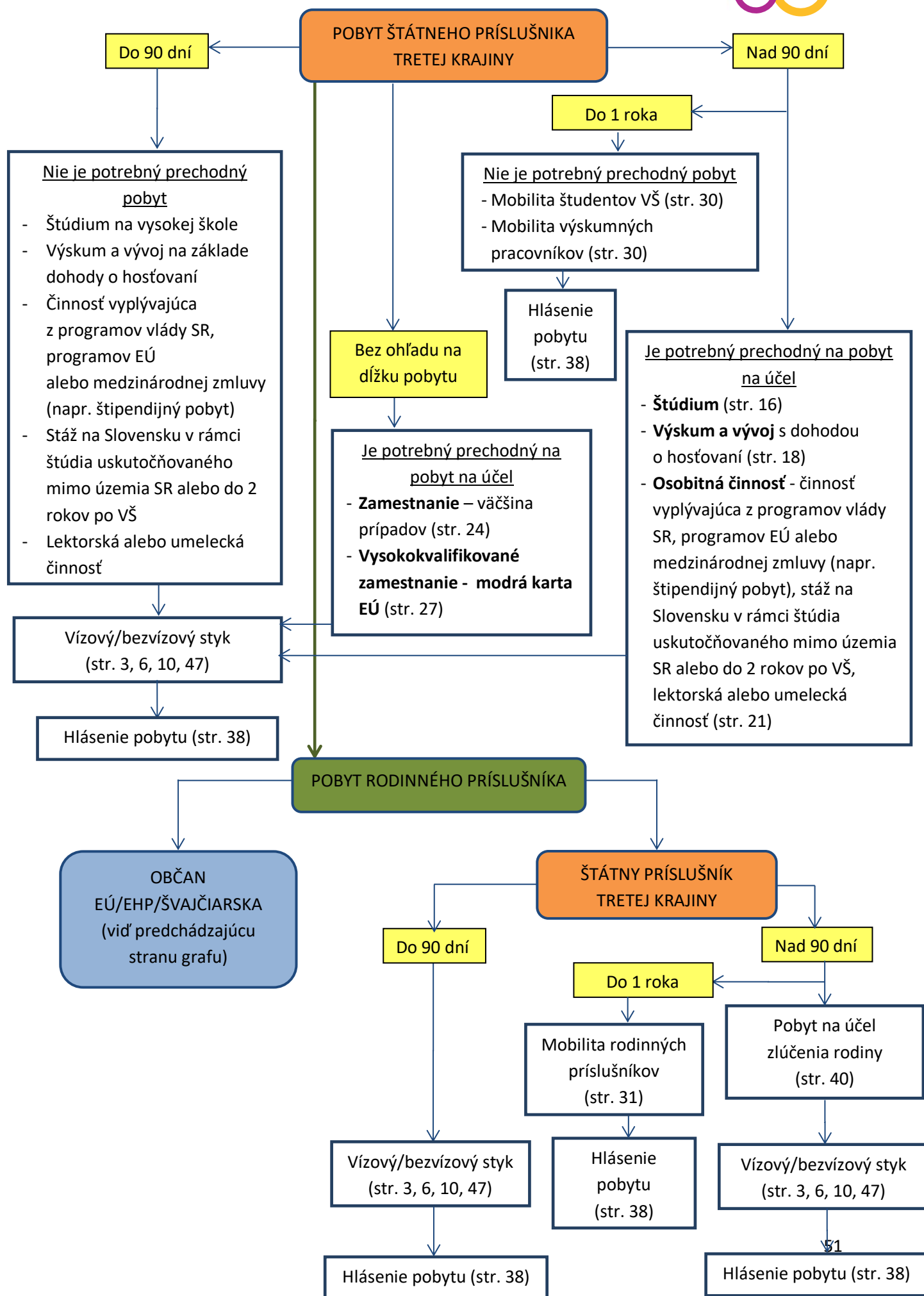
Zoznam úradných prekladateľov je dostupný na stránke <https://obcan.justice.sk/infosud-registre/-/isu-registre/zoznam/prekladatel>.

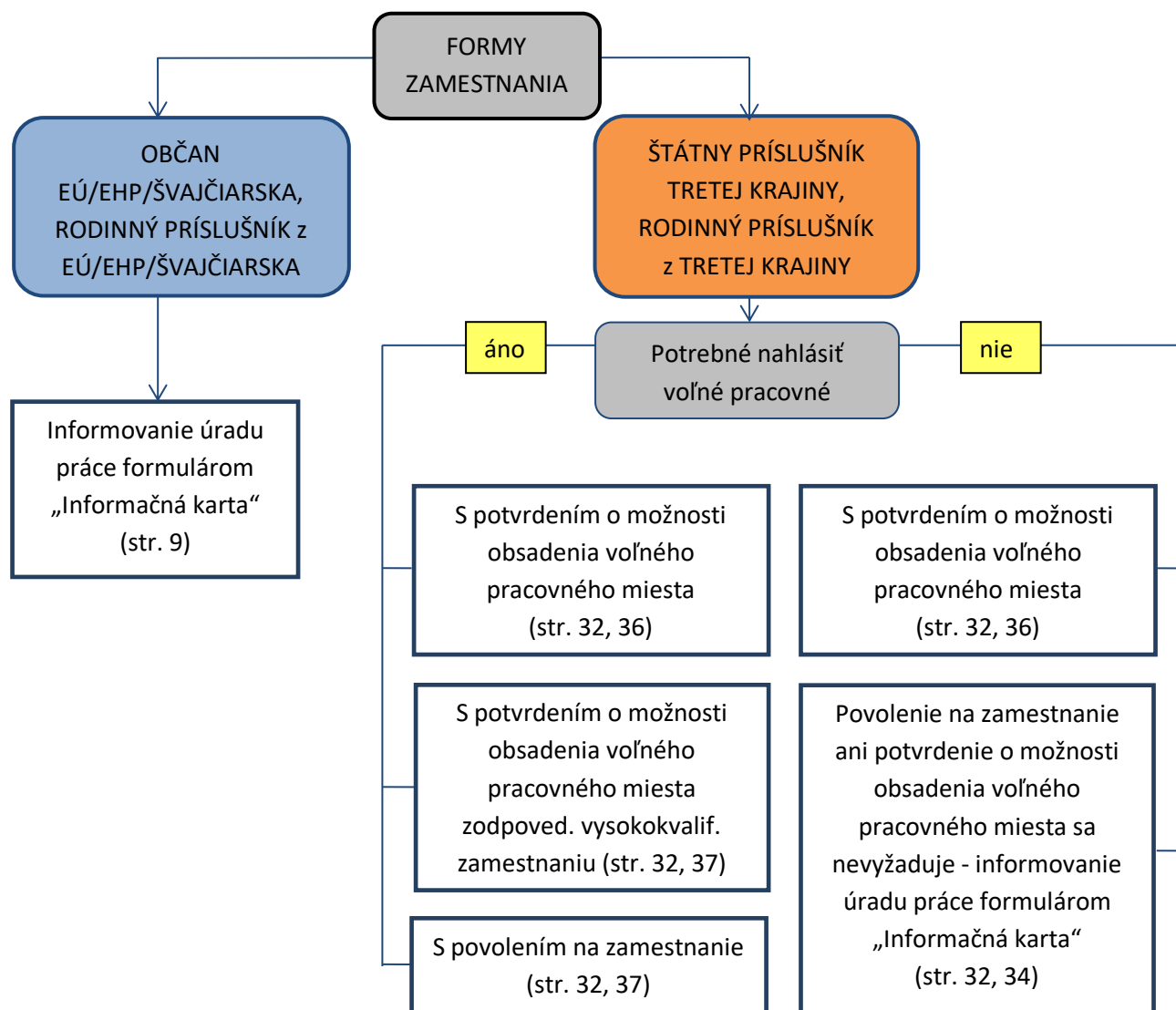
Dokumenty overené apostilou alebo superlegalizáciou a úradne preložené do slovenského jazyka môžu byť predložené inštitúciám v Slovenskej republike.

7. Grafické znázornenie postupov súvisiacich s vstupom, pobytom a zamestnaním cudzincov z EÚ/EHP/Švajčiarska a z tretích krajín

EURAXESS Slovensko

EURAXESS – Researchers in motion je unikátna paneurópska iniciatíva Európskej komisie, do ktorej je v súčasnosti zapojených 40 krajín prostredníctvom viac než 500 EURAXESS centier. Slovensko sa do iniciatívy zapojilo prostredníctvom SAIA, n. o., už v roku 2004.

EURAXESS umožňuje prístup k širokému spektru informácií a služieb pre výskumníkov so záujmom o pôsobenie v Európe. Informuje o financovaní a podpore výskumnej mobility a prináša nástroje a tipy pre kariérny rozvoj výskumníkov. Služby EURAXESS sú poskytované bezplatne výskumníkom i výskumným organizáciám.

Množstvo užitočných informácií, ktoré môžu prispieť k rozvoju individuálnej vedeckej kariéry i napredovaní celej výskumnej inštitúcie, je dostupných na portáli EURAXESS (<https://euraxess.ec.europa.eu>). Informácie o Slovensku nájdete na slovenskej stránke www.euraxess.sk.

Na Slovensku sú služby centier EURAXESS poskytované na všetkých pracoviskách SAIA, n. o. (Bratislava, Banská Bystrica, Košice, Nitra, Žilina). Financovanie národnej siete centier a portálu je zabezpečené najmä z prostriedkov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Aktivity siete EURAXESS na európskej úrovni sú financované Európskou komisiou.

Iniciatíva EURAXESS pokrýva viacero oblastí:

PRÍLEŽITOSTI VO VÝSKUME. Tisíce kariérnych príležitostí v európskej databáze pracovných a štipendijných ponúk vo všetkých oblastiach výskumu.

MOBILITNÉ SLUŽBY. Informácie a praktické poradenstvo týkajúce sa podmienok pobytu v cudzej krajine, sociálneho zabezpečenia, zdravotného poistenia a starostlivosti, uznávania dokladov o vzdelaní, zdaňovania príjmov, ubytovania a iných praktických otázok sprevádzajúcich výskumnú mobilitu.

SLUŽBY PRE ZAMESTNÁVATEĽOV. Možnosť bezplatného zverejňovania voľných pracovných miest, prístup k životopisom registrovaných výskumníkov, podpora v procese zamestnávania cudzincov a vytvárania atraktívneho pracovného prostredia.

PODPORA KARIÉRNEHO ROZVOJA. Informácie, vzdelávacie materiály a nástroje na podporu kariérneho rozvoja výskumníkov.

EURAXESS WORLDWIDE. Osem mimoeurópskych pracovísk umožňujúcich výskumníkom po celom svete udržiavať kontakt s európskou vedou.

www.euraxess.sk

www.facebook.com/euraxess.sk

euraxess@saia.sk

SAIA, n. o.

Sasinkova 10

812 20 Bratislava 1

Tel.: 02-59 30 47 00/11

SAIA, n. o.

(Slovenská akademická informačná agentúra)

SAIA je mimovládna nezisková organizácia, ktorá od roku 1990 svojimi programami a službami posilňuje občiansku spoločnosť a napomáha internacionalizácii vzdelávania a vedy na Slovensku.

SAIA poskytuje informácie o štúdiu a výskume v zahraničí i na Slovensku, organizuje výberové konania v rámci štipendijných programov, semináre pre slovenské vysoké školy, pripravuje publikácie a realizuje mnoho ďalších aktivít v oblasti internacionalizácie vysokého školstva a vedy.

SAIA administruje predovšetkým nasledujúce programy:

- **Akademické mobility** – štipendiá na základe medzivládnych bilaterálnych dohôd a ponúk zahraničných vlád
(viac informácií na www.saia.sk a <http://granty.saia.sk>),
- **Akcia Rakúsko – Slovensko, spolupráca vo vede a vzdelávaní**
(viac informácií na www.aktion.saia.sk),
- **Stredoeurópsky výmenný program pre univerzitné štúdiá – CEEPUS**
(viac informácií na www.ceepus.saia.sk),
- **Národný štipendijný program Slovenskej republiky**
(viac informácií na www.stipendia.sk),
- **Sieť EURAXESS Slovensko**
(viac informácií na www.euraxess.sk).

SAIA má pracoviská v piatich slovenských mestách – v Bratislave, Nitre, Žiline, Banskej Bystrici a Košiciach.

www.saia.sk

www.facebook.com/saia.mobility

saia@saia.sk

SAIA, n. o.

Sasinkova 10

812 20 Bratislava 1

Tel: 02-59 30 47 00/11

